

სს „კრედიტ ბანკი“

ფინანსური ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	4

ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა.....	5
2. მომზადების საფუძველი.....	6
3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ.....	7
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	15
5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	16
6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ.....	17
7. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები.....	17
8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	17
9. ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	30
10. ძირითადი საშუალებები.....	30
11. არამატერიალური აქტივები.....	31
12. იჯარა.....	32
13. გადასახადები	33
14. სხვა ფინანსური აქტივები	34
15. სხვა არაფინანსური აქტივები.....	35
16. ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი ..	35
17. ცვლილება ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში	37
18. მომხმარებელთა ანგარიშები	37
19. სხვა ვალდებულებები.....	37
20. საკუთარი კაპიტალი	38
21. პირობითი ვალდებულებები.....	38
22. შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებელიდან	40
23. საკომისიო ხარჯი.....	41
24. წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტიდან	41
25. სხვა საოპერაციო შემოსავალი	41
26. სხვა საოპერაციო ხარჯები.....	42
27. პერსონალზე გაწეული ხარჯი.....	42
28. სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები.....	42
29. რისკის მართვა.....	43
30. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	58
31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები	60
32. კაპიტალის ადეკვატურობა	61
33. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	62

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „კრედო ბანკის“ აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „კრედო ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობები ვართ ბანკისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტები) (ბესსს-ის კოდექსი) და იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც ეხება საქართველოში ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებულ აუდიტს და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტის მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ბანკის 2024 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ბანკის 2024 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ბანკის 2024 წლის მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ხელმძღვანელობის და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტის პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტის მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტის პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ▶ ვგეგმავთ და ვატარებთ ჯგუფის აუდიტს, რათა მოვიპოვოთ საკმარისი და შესაფერისი აუდიტის მტკიცებულებები ბანკში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რომლის საფუძველზეც ვაყალიბებთ მოსაზრებას ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მიზნით ჩატარებული აუდიტორული სამუშაოების ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და მიმოხილვაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

აუდიტის კომიტეტს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

დმიტრო იურგელევიჩი (SARAS-A-644274)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2025 წლის 14 აპრილი

თბილისი, საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2024	2023
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	333,651	273,068
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	54,119	47,938
წარმოებული ფინანსური აქტივები	7	567	1,688
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	8	2,489,884	1,981,571
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	57,522	48,889
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	13	–	2,161
აქტივის გამოყენების უფლება	12	21,160	20,060
ძირითადი საშუალებები	10	29,661	25,847
არამატერიალური აქტივები	11	29,954	24,667
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	1	2,464	–
სხვა ფინანსური აქტივები	14	22,692	23,436
სხვა არაფინანსური აქტივები	15	27,300	20,439
სულ აქტივები		3,068,974	2,469,764
ვალდებულებები			
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	7	1,572	–
მომხმარებელთა ანგარიშები	18	1,210,912	853,921
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	13	6,429	–
საიჯარო ვალდებულებები	12	23,342	21,267
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	16, 17	1,243,268	1,104,075
სხვა ვალდებულებები	19	47,685	51,244
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	13	5,566	5,101
სუბორდინირებული ვალი	16, 17	152,596	127,236
სულ ვალდებულებები		2,691,370	2,162,844
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	20	5,240	5,210
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		39,151	37,097
გაუნაწილებელი მოგება		333,213	264,613
სულ საკუთარი კაპიტალი		377,604	306,920
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		3,068,974	2,469,764

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს სახელით შემდეგი პირების მიერ:

ზაალ ფირცხალავა

გენერალური დირექტორი

ერეკლე ზათიაშვილი

ფინანსური დირექტორი

14 აპრილი, 2025 წ.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2024	2023
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	333,651	273,068
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	54,119	47,938
წარმოებული ფინანსური აქტივები	7	567	1,688
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	8	2,489,884	1,981,571
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	57,522	48,889
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	13	-	2,161
აქტივის გამოყენების უფლება	12	21,160	20,060
ძირითადი საშუალებები	10	29,661	25,847
არამატერიალური აქტივები	11	29,954	24,667
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	1	2,464	-
სხვა ფინანსური აქტივები	14	22,692	23,436
სხვა არაფინანსური აქტივები	15	27,300	20,439
სულ აქტივები		3,068,974	2,469,764
ვალდებულებები			
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	7	1,572	-
მომხმარებელთა ანგარიშები	18	1,210,912	853,921
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	13	6,429	-
საიჯარო ვალდებულებები	12	23,342	21,267
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	16, 17	1,243,268	1,104,075
სხვა ვალდებულებები	19	47,685	51,244
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	13	5,566	5,101
სუბორდინირებული ვალი	16, 17	152,596	127,236
სულ ვალდებულებები		2,691,370	2,162,844
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	20	5,240	5,210
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		39,151	37,097
გაუნაწილებელი მოგება		333,213	264,613
სულ საკუთარი კაპიტალი		377,604	306,920
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		3,068,974	2,469,764

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს სახელით შემდეგი პირების მიერ:

ზაალ ფირცხალავა

ერეკლე ზათიაშვილი

14 აპრილი, 2025 წ.

5-62 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

გენერალური დირექტორი

ფინანსური დირექტორი

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2024	2023
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		504,287	439,125
ბანკებში განთავსებული ფულადი სახსრები და ნაშთები		13,201	10,959
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		3,076	4,492
		520,564	454,576
საპროცენტო ხარჯი			
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები		(129,047)	(133,081)
მომხმარებელთა ანგარიშები		(68,399)	(50,792)
სუბორდინირებული ვალი		(16,012)	(13,895)
საიჯარო ვალდებულებები		(2,398)	(1,634)
		(215,856)	(199,402)
ანაზრის დაზღვევის საკომისიო		(2,259)	(1,306)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		302,449	253,868
საკრედიტო ზარალის ხარჯი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე	8	(60,231)	(57,957)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის ხარჯის გაწევის შემდეგ		242,218	195,911
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან		63,608	51,524
საკომისიო ხარჯი	23	(27,180)	(22,663)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი		36,428	28,861
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტიდან	24	(3,476)	(8,645)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	25	1,660	636
სხვა საოპერაციო ხარჯები	26	(3,118)	(1,695)
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი		31,494	19,157
პერსონალზე გაწეული ხარჯი	27	(132,687)	(116,580)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	28	(34,308)	(30,966)
ცვეთა და ამორტიზაცია	10, 11, 12	(20,981)	(19,040)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გარესაბალანსო რისკის პოზიციებსა და სხვა ფინანსურ აქტივებზე		(936)	–
არასაპროცენტო ხარჯი		(188,912)	(166,586)
მეკავშირე საწარმოს ზარალში წილი, აღრიცხული წილობრივი მეთოდით	1	(485)	–
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯამდე		84,315	48,482
მოგების გადასახადის ხარჯი	13	(15,710)	(7,409)
წლის წმინდა მოგება		68,605	41,073
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		68,605	41,073

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
1 იანვარი, 2023 წ.	5,187	35,775	223,540	264,502
წლის წმინდა მოგება	–	–	41,073	41,073
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	41,073	41,073
სააქციო კაპიტალის ზრდა (მე-20 შენიშვნა)	23	1,322	–	1,345
გამოცხადებული დივიდენდები (მე-20 შენიშვნა)	–	–	–	–
31 დეკემბერი, 2023 წ.	5,210	37,097	264,613	306,920
წლის წმინდა მოგება	–	–	68,605	68,605
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	68,605	68,605
სააქციო კაპიტალის ზრდა (მე-20 შენიშვნა)	30	2,049	–	2,079
31 დეკემბერი, 2024 წ.	5,240	39,146	333,218	377,604

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2024	2023
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მიღებული პროცენტი		513,580	450,285
გადახდილი პროცენტი		(213,943)	(197,223)
მიღებული საკომისიო		65,142	50,712
გადახდილი საკომისიო		(27,180)	(22,663)
რეალიზებული შემოსულობა (ზარალი) უცხოური ვალუტით			
შესრულებული ოპერაციებიდან და მათთან დაკავშირებული			
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან		2,125	(6,384)
მიღებული სხვა შემოსავალი		1,025	747
სხვა გადახდილი ხარჯი		(3,276)	(1,695)
პერსონალზე გაწეული ხარჯების გადახდა		(128,070)	(113,268)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები		(44,377)	(28,075)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		165,026	132,436
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(5,384)	(17,019)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		(563,833)	(289,532)
სხვა აქტივები		(816)	(7,053)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)</i>			
მომხმარებელთა ანგარიშები		347,663	207,499
სხვა ვალდებულებები		(986)	4,858
საოპერაციო საქმიანობაში (გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(58,330)	31,189
გადახდილი მოგების გადასახადი		(6,655)	(6,604)
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(64,985)	24,585
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები			
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(22,514)	(21,221)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		(32,966)	-
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		26,000	
მეკავშირე საწარმოს შესყიდვა	1	(2,949)	
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		366	267
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(32,063)	(20,954)
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხები	17	558,107	300,099
ნასესხები სახსრებისა და სუბორდინირებული სესხების დაფარვა	17	(394,377)	(295,274)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	12	(6,279)	(6,311)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული (გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		157,451	(1,486)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		60,403	2,145
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		180	2,149
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	5	273,068	268,774
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	5	333,651	273,068

5-62 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1. ძირითადი საქმიანობა

სამართლებრივი ფორმა და საქმიანობა

სს „კრედო ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) არის ქართული კომერციული ბანკი, რომელსაც საქართველოს ეროვნული ბანკისგან (შემდგომში „სეზ“) მიღებული აქვს სრული საბანკო საქმიანობის ლიცენზია.

ბანკი მხარს უჭერს საქართველოში კერძო ეკონომიკის განვითარებას მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის მეწარმეებისა და კომპანიებისთვის საკრედიტო და მასთან დაკავშირებული მომსახურების მიწოდებით. ბანკის საიდენტიფიკაციო კოდია 205232238. ბანკის იურიდიული მისამართია: რევაზ თაბუკაშვილის ქუჩა #27, თბილისი, საქართველო.

კრედო ბანკის მისიაა საქართველოს მეწარმეების და მათთან დასაქმებულების მხარდაჭერა მათთვის ხელმისაწვდომი ფინანსური მომსახურებით უკეთესი მომავლის შექმნის მიზნით.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინფორმაცია ბანკის მესაკუთრეების შესახებ ასეთია:

აქციონერი	2024	2023
Access Credo GmbH	50.55%	–
Gojo & Company, Inc	16.79%	–
Société de Promotion et de Participation pour la Coopération Economique (Proparco)	14.78%	14.86%
Triodos SICAV II (Triodos Microfinance Fund)	8.31%	8.36%
Legal Owner Triodos Funds B.V.	8.31%	8.36%
დირექტორთა საბჭო	1.25%	0.69%
„Access Microfinance Holding AG“	–	50.84%
responsAbility Participations AG	–	7.89%
responsAbility SICAV (Lux) – (მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსების ფონდი)	–	1.58%
responsAbility-ის მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსების გლობალური ფონდი	–	7.42%

ბანკის აქციონერთა შორის წილობრივი მონაწილეობა, დივიდენდის მიღებისა და ხმის უფლება განაწილებულია მათ მიერ ფლობილი ჩვეულებრივი აქციების პროპორციულად.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მშობელი საწარმო და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე, 50.55% ხმის უფლებით (2023 წ.: 50.84% - Access Microfinance Holding AG, გერმანია) არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „Access Credo GmbH“. Access Microfinance Holding AG-მა განიცადა რეორგანიზაცია საწარმოს გამოყოფის სახით, რის შედეგადაც დაფუძნდა ახალი იურიდიული საწარმო - Access Credo GmbH. Access Credo GmbH-ის მესაკუთრეების შესახებ ინფორმაცია იდენტურია Access Microfinance Holding AG-ის რეორგანიზაციის მომენტისთვის. Access Microfinance Holding AG დაფუძნდა, როგორც Access Microfinance Holding AG-ის სამართალმემკვიდრე და კრედო ბანკის ყველა აქცია, რომელსაც ფლობს Access Microfinance Holding AG უცვლელად გადაეცა Access Credo GmbH-ს. ბენეფიციარი მესაკუთრეობა უცვლელი დარჩა.

2024 წლის 23 დეკემბერს Gojo & Company, Inc გახდა ბანკის ახალი აქციონერი.

ბანკის უმაღლესი მმართველი ორგანო არის აქციონერთა საერთო კრება. ბანკის ოპერაციებზე ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებიც ინიშნებიან აქციონერთა საერთო კრების მიერ. ბანკის ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დანიშნული დირექტორთა საბჭო.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა (გაგრძელება)**სამართლებრივი ფორმა და საქმიანობა (გაგრძელება)****ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში**

2024 წელს ბანკმა შეიძინა 36% შპს „ქიფზ.მი“-ში, რომლის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, საბურთალოს რაიონი, მიხეილ თამარაშვილის გამზირი, N13თ, საოფისე ფართი N1, სართული 1, ბლოკი „ა“, QR-ით გადახდის პლატფორმის დეველოპერი და ოპერატორი 2,949 ლარის ფულადი საზღაურის სანაცვლოდ. ბანკმა დაასკვნა, რომ ის მნიშვნელოვან გავლენას ახორციელებს ინვესტირებულ საწარმოზე და ის აღრიცხა, როგორც ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში წილობრივი მეთოდის გამოყენებით. ქვემოთ წარმოდგენილია მეკავშირე საწარმოს შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია:

	31 დეკემბერი, 2024 წ.
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	155
გუდვილი	3,312
სხვა არამატერიალური აქტივები	3,089
სხვა აქტივები	380
სულ აქტივები	6,936
სულ ვალდებულებები	92
წმინდა აქტივები	6,844
ბანკის წილი წმინდა აქტივებში	2,464
	2024
ამონაგები	196
ხარჯები	(2,091)
დასაბეგრი და დაბეგრილი ზარალი	(1,895)
ბანკის წილი პერიოდის ზარალში	(485)

ინვესტირებული საწარმო სტარტაპია და არის განვითარების ეტაპზე, ამიტომ ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ მიმდინარე პერიოდის ზარალი არ წარმოადგენს გაუფასურების ნიშანს 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ბიზნესგარემო

ბანკი საქმიანობას ეწევა საქართველოს ტერიტორიაზე. ბანკზე გავლენას ახდენს საქართველოს ეკონომიკური და ფინანსური ბაზრები, რომლებსაც ახასიათებს განვითარებადი ბაზრის თვისებები. იურიდიული, საგადასახადო და ნორმატიული ბაზა თანდათან ვითარდება, მაგრამ ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას და ხშირ ცვლილებას, რაც, სხვა იურიდიული და ფინანსური ხასიათის დაბრკოლებებთან ერთად, კიდევ უფრო ზრდის გამოწვევებს იმ საწარმოებისთვის, რომლებიც საქართველოში საქმიანობენ. ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ ბანკის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე საქართველოს ბიზნესგარემოს გავლენის შეფასებას. მომავალში ბიზნესგარემო შესაძლოა ხელმძღვანელობის შეფასებისგან განსხვავდებოდეს.

2. მომზადების საფუძველი**ზოგადი ინფორმაცია**

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განხილულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული.

ბანკის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა ქართული ლარი („ლარი“). ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, გარდა თითო აქციის ღირებულების და უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით გაცვლითი კურსისა, და თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ბანკმა თავისი ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა იმ დშვების საფუძველზე, რომ გააგრძელებს საქმიანობას, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმო.

3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები

ბანკს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები თუ ცვლილებები, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ქვემოთ ჩამოთვლილ სტანდარტებს/ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ბანკის საქმიანობისთვის აქტუალურია და 2024 წელს შევიდა ძალაში, არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან საქმიანობის შედეგებზე:

- ▶ „ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად“ ან „გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური პირობებით“ – ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში.

ბასს 1-ში შესული ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან, განმარტავს ფინანსური პირობების მქონე ვალდებულებების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციის კრიტერიუმებს. ცვლილება კომპანიებს ავალდებულებს, რომ დამატებითი ინფორმაცია წარმოუდგინონ დაინტერესებულ მხარეებს. ცვლილებებით კომპანიებს ევალებათ გაითვალისწინონ პოტენციური გავლენა მათ სასესხო შეთანხმებებზე და მათი ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენაზე. იმ გრძელვადიანი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია, რომლებიც ექვემდებარება ფინანსურ პირობებს, წარმოდგენილია მე-16 შენიშვნაში:

- ▶ საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციაში – ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში.

ცვლილებები ფასს 16-ში „იჯარები“ აზუსტებს მოთხოვნებს გამყიდველ-მოიჯარეების მიმართ, შეაფასონ საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციაში. ცვლილება არ ცვლის იმ იჯარების აღრიცხვას, რომლებიც არ უკავშირდება უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციებს:

- ▶ განმარტებითი შენიშვნები: ფინანსური გარიგებები მომწოდებლებთან – ცვლილებები ბასს (IAS) 7-ში და ფასს (IFRS) 7-ში.

ცვლილება ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და შესაძლებელია ვადაზე ადრე გამოყენება.

2024 წელს პირველად ამოქმედებული სხვა ცვლილებები და ინტერპრეტაციები გავლენას არ ახდენს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმო ისეთი სამეურნეო ერთეულია, რომელზეც ბანკს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს. მნიშვნელოვანი გავლენა გულისხმობს ინვესტირებული საწარმოს ფინანსური და საოპერაციო პოლიტიკის გადაწყვეტილებებში მონაწილეობის უფლებამოსილებას, მაგრამ არა კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს აღნიშნულ პოლიტიკაზე.

მნიშვნელოვანი გავლენის განსაზღვრისას გასათვალისწინებელი ფაქტორები ანალოგიურია იმ ფაქტორებისა, რომლებიც აუცილებელია შვილობილ საწარმოებზე კონტროლის დასადგენად. ბანკის ინვესტიცია თავის მეკავშირე საწარმოში აღირიცხება წილობრივი მეთოდით.

ბანკის ჯამური წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში ასახულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგებისგან განცალკევებით და წარმოადგენს წმინდა მოგებას ან ზარალს და არამაკონტროლებელ წილებს მეკავშირე საწარმოს შვილობილ საწარმოებში.

წილობრივი მეთოდის თანახმად, მეკავშირე საწარმოში ან ერთობლივ საწარმოში განხორციელებული ინვესტიციის თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით. ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად კორექტირდება, რომ ასახოს მეკავშირე საწარმოში ბანკის მიერ ფლობილ წმინდა აქტივებში შემენის თარიღიდან მომხდარი ცვლილებები. მეკავშირე საწარმოსთან ან ერთობლივ საწარმოსთან დაკავშირებული გუდვილი შედის ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებაში და მისი გაუფასურების შემოწმება ცალკე არ ხდება. ამრიგად, გაუფასურების გაუქმებამ შეიძლება რეალურად მოიცვას გუდვილის გაუფასურების გაუქმებაც. გაუფასურება და გაუქმება წარმოდგენილია მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების ნაწილში „მეკავშირე საწარმოს წილი მოგებაში“.

3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში (გაგრძელება)

მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება ასახავს ბანკის წილს მეკავშირე საწარმოს საოპერაციო შედეგებში. ამ ინვესტირებული საწარმოების სხვა სრულ შემოსავალში შესული ნებისმიერი ცვლილება წარმოდგენილია, როგორც ბანკის სხვა სრული შემოსავლის ნაწილი. გარდა ამისა, როდესაც ხდება ცვლილების აღიარება პირდაპირ მეკავშირე საწარმოს საკუთარ კაპიტალში, ბანკი თავის წილს ნებისმიერ ცვლილებაში, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, აღიარებს საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში. ბანკსა და მეკავშირე საწარმოს შორის გარიგებების შედეგად წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსულობა ან ზარალი ელიმინირდება მეკავშირე საწარმოში წილის ოდენობის მიხედვით.

ბანკის ჯამური წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში ასახულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში საოპერაციო მოგებისგან განცალკევებით და წარმოადგენს წმინდა მოგებას ან ზარალს და არამაკონტროლებელ წილებს მეკავშირე საწარმოს შვილობილ საწარმოებში.

მეკავშირე საწარმოს ფინანსური ანგარიშგება მზადდება იმავე საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რომლისთვისაც ბანკის ფინანსური ანგარიშგება. საჭიროების შემთხვევაში ხდება კორექტირებების შეტანა, რათა სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან.

წილობრივი მეთოდის გამოყენების შემდეგ ბანკი განსაზღვრავს აუცილებელია თუ არა თავისი ინვესტიციის გაუფასურების ზარალის აღიარება მეკავშირე საწარმოში. ბანკი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის განსაზღვრავს, ხომ არ არსებობს მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. ასეთი მტკიცებულების აღმოჩენის შემთხვევაში, ბანკი გამოითვლის გაუფასურების ოდენობას, როგორც სხვაობას მეკავშირე საწარმოს ანაზღაურებად ღირებულებასა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის და შემდეგ ზარალს აღიარებს მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების ნაწილში – „მეკავშირე საწარმოს წილი მოგებაში“.

მეკავშირე საწარმოზე მნიშვნელოვანი გავლენის დაკარგვის შემთხვევაში, ბანკი ახდენს გაუნაწილებელი ინვესტიციის შეფასებასა და აღიარებას სამართლიანი ღირებულებით. მნიშვნელოვანი გავლენის დაკარგვის მომენტისთვის მეკავშირე საწარმოს საბალანსო ღირებულებასა და გაუნაწილებელი ინვესტიციისა და გასვლის ამონაგების სამართლიან ღირებულებას შორის ნებისმიერი სხვაობის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ბანკი ფინანსურ ინსტრუმენტებს, მაგალითად წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, სამართლიანი ღირებულებით აფასებს თითოეული საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღისთვის.

ბანკი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს ემპირიულ მონაცემებს და მინიმალურად – არაემპირიულ მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემი არაემპირიულია.

ბანკი ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს განსაზღვრავს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

საწყისი აღიარება

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ბაზრის სტანდარტული პირობებით აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ბანკმა აქტივის ან ვალდებულების შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ყიდვა-გაყიდვა ბაზრის სტანდარტული პირობებით ნიშნავს ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რომელიც მოითხოვს აქტივების და ვალდებულებების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

საწყისი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებზე და ინსტრუმენტების მართვის ბიზნესმოდელებზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და ამ თანხას ემატება ან აკლდება გარიგების დანახარჯები. გამოწვევის წარმოადგენს ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც აღრიცხულია, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

ბანკი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (სდსშ);
- ▶ სამართლიანი ღირებულება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (სდშზ).

ფინანსური ვალდებულებები, გარდა სესხის გაცემის ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიებისა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი არის სავაჭროდ განკუთვნილი, არის წარმოებული ინსტრუმენტები ან მათზე გამოიყენება სამართლიანი ღირებულებით გამოხატვის უფლება.

ბანკის ყველა ფინანსური აქტივი და ვალდებულება ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, გარდა წარმოებული ინსტრუმენტებისა, რომლებიც ფასდება სდშზ-ით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, მოთხოვნამდე ანაბრებს, სესხ-ისგან მისაღებ ვალდებულებებს, გარდა სავალდებულო რეზერვებისა, შეუზღუდავი წვდომის მიმდინარე ანგარიშებს და ბანკებში განთავსებულ მოკლევადიან ანაბრებს, რომელთა ვადა მაქსიმუმ სამი თვეა და რომელთა სამართლიანი ღირებულების ცვლილების რისკი უმნიშვნელოა.

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სებ-ში სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს პროცენტიან აქტივებს. რეგულაციის თანახმად ბანკს შეზღუდული აქვს შესაძლებლობა გამოიტანოს ხსენებული დეპოზიტები და, შესაბამისად, ისინი არ აისახება, როგორც ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების შემადგენელი ნაწილი ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. სავალდებულო რეზერვი აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების ნაწილში.

3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

რესტრუქტურული სესხები

თუ კლიენტი ვერ ახერხებს შეთანხმებული გრაფიკის მიხედვით სესხის დაფარვას თავის ფინანსურ მდგომარეობაში მისგან დამოუკიდებელი მიზეზით მომხდარი ცვლილებების გამო, მაგრამ სესხის დაფარვას, სავარაუდოდ, შეძლებს გრაფიკის შეცვლის შემთხვევაში, უზრუნველყოფის საგნის დასაკუთრების ნაცვლად, ბანკი შეეცდება მოახდინოს სესხის რესტრუქტურის ჩატარება.

მოდифიცირება, რომელიც განაპირობებს აღიარების შეწყვეტას

ბანკი მაშინ წყვეტს ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას, როდესაც პირობები იმდენად გადაისინჯება, რომ ის არსებითად ახალი სესხი ხდება, ხოლო სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტით განპირობებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, იმდენად, რამდენადაც გაუფასურების ზარალი ჯერ არ აღრიცხულა. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად. იმის შეფასებისას, უნდა მოხდეს თუ არა მომხმარებელზე გაცემული სესხის აღიარების შეწყვეტა, ბანკი, სხვა საკითხებთან ერთად, ითვალისწინებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ სესხის ვალუტის ცვლილება;
- ▶ კონტრაქტის ცვლილება;
- ▶ ხომ არ იწვევს მოდიფიცირება ინსტრუმენტის მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდის (SPPI) კრიტერიუმთან შეუსაბამობას.

მოდифიცირება, რომელიც არ განაპირობებს აღიარების შეწყვეტას

თუ მოდიფიცირება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს ზემოაღნიშნული არსებითი მოდიფიცირების კრიტერიუმების მიხედვით, მოდიფიცირება არ განაპირობებს აღიარების შეწყვეტას. თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ ფულად ნაკადებში მომხდარ ცვლილებას ბანკი აღრიცხავს, როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც წარმოდგენილია მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილ საპროცენტო შემოსავალში, თუ უკვე არ არის აღრიცხული გაუფასურების ზარალი.

იმ მოდიფიცირების შემთხვევაში, რომელიც არ განაპირობებს აღიარების შეწყვეტას, ბანკი ხელახლა აფასებს, ხომ არ გაიზარდა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად ან აქტივები ხომ არ უნდა კლასიფიცირდეს საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად. როდესაც მოდიფიკაციის შედეგად ხდება აქტივის კლასიფიცირება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად, ის დარჩება მე-3 სტადიაზე მანამ, სანამ მომხმარებელი მთლიანად დაფარავს დავალიანებას.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ჩამოწერები

ბანკი უიმედოდ მიჩნეულ აქტივებს, როგორც წესი, 180 დღით ვადაგადაცილების შემდეგ ჩამოწერს. თუ ჩამოსაწერი თანხა აღემატება დაგროვილი ზარალის რეზერვს, სხვაობა თავდაპირველად აღიარდება რეზერვზე დამატების სახით, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებით. შემდგომში ყოველგვარი ამოღებული თანხა კრედიტდება საკრედიტო ზარალის ხარჯის ანგარიშზე. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას. ჩამოწერის შემდეგ ბანკმა შეიძლება გააგრძელოს სესხის ამოღების პროცესი მისთვის ხელმისაწვდომი ყველა კანონიერი გზის მეშვეობით.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

თუ არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლება სხვა ფინანსური ვალდებულებით იმავე კრედიტორის მიმართ არსებითად შეცვლილი პირობებით (მაგალითად, თუ თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით დისკონტირებული მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება 10%-ზე მეტით განსხვავდება თავდაპირველი ვალდებულების საბალანსო ღირებულებისგან), ან თუ არსებითი ვალდებულების პირობები არსებითად მოდიფიცირდება (მაგალითად, ვალუტის ცვლილება, ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის დარიცხვის მეთოდის ცვლილება ცვლადით, ან პირიქით, ან კაპიტალის კონვერტაციის ფუნქციის შემოღება), ამგვარი ჩანაცვლება ან მოდიფიცირება აღიარდება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, სავალუტო რისკის შემცირების მიზნით, ბანკი აფორმებს სხვადასხვა წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტს, მათ შორის სავალუტო ფორვარდებსა და უცხოური ვალუტის სვოპებს (საკომპენსაციო სესხები) სავალუტო და კაპიტალის ბაზრებზე.

სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასებით ან ფასწარმოქმნის ისეთი მოდელების შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და სახელშეკრულებო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება აქტივებად, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი).

მიუხედავად იმისა, რომ ბანკს აქვს წარმოებული ინსტრუმენტები რისკის ჰეჯირების მიზნებისთვის, ეს ინსტრუმენტები არ აკმაყოფილებს ჰეჯირების აღრიცხვის კრიტერიუმებს.

იჯარა

ბანკი, როგორც მოიჯარე

ბანკი იყენებს აღიარების და შეფასების ერთ მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ბანკი აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რაც გულისხმობს საიჯარო გადახდებს, და აქტივის გამოყენების უფლებები, რომლებიც წარმოადგენს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლებას.

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად ბანკი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, ვინაიდან საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი, როგორც წესი, მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის.

მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ბანკი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს თავისი მოკლევადიანი იჯარებისთვის (ანუ იმ იჯარების შემთხვევაში, რომელთა ვადა, მაქსიმუმ, 12 თვეა იჯარის ხელშეკრულების გაფორმების თარიღიდან და არ შეიცავს შესყიდვის ოფციონს). იგი ასევე იყენებს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს გარკვეული დაბალი (ანუ 15 ლარამდე) ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის შემთხვევაში. მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე საიჯარო გადახდების აღიარება ხდება ხარჯად წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის განმავლობაში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება ყოველგვარი დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წელი
შენობები	40
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება (ან იჯარის ვადა, თუ უფრო ხანმოკლეა)	5
ავტო, ტექნიკა და ინვენტარი	2-10
პროგრამული და კომპიუტერული აღჭურვილობა	5
სატრანსპორტო საშუალებები	15

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა ზოგად ადმინისტრაციულ ხარჯებში, თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს მომხმარებელთან ურთიერთობას (აღიარებულია საწარმოთა გაერთიანებაში), ლიცენზიებს, ძირითად საბანკო პროგრამასა და სხვა პროგრამულ უზრუნველყოფას. ლიცენზიები წარმოადგენს სხვადასხვა პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენების უფლებას. ძირითადი საბანკო პროგრამული უზრუნველყოფა არის ბუღალტრული აღრიცხვისა და სასესხო პორტფელის მართვის პროგრამული უზრუნველყოფა. სხვა პროგრამული უზრუნველყოფა გულისხმობს ბანკის მიერ შექმნილ შიდა პროგრამებსა და სხვა შეძენილ პროგრამებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი საწყისი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივების ღირებულება წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. საწარმოში წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივები არ მოიცავს ტექნიკური მომსახურების დანახარჯებს, რომლებიც გაწვევითანავე აისახება ხარჯებად მოგებაში ან ზარალში. საწყისი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია ხდება ეკონომიკური მომსახურების 1-დან 15 წლამდე ვადაზე და მათი გაუფასურების შეფასება ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობის აღმოჩენისთანავე.

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღირიცხება საკუთარი კაპიტალის შემოსულობიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკის მიერ ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია ამონაგების საიმედოდ შეფასება. ამონაგების აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ბანკი გამოითვლის საპროცენტო შემოსავალს სავალ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, ფინანსური აქტივების (საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების გარდა) მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშებისას მხედველობაში მიიღება ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობა (მაგალითად წინასწარი გადახდის ოფციონები) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით დანახარჯებს, რომელიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი ინსტრუმენტისთვის და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება, თუ ბანკი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო ამონაგები თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება საკრედიტო რისკით, ბანკი საპროცენტო ამონაგებს ანგარიშობს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდება და აღარ იქნება გაუფასურებული საკრედიტო რისკით, ბანკი დაუბრუნდება საპროცენტო ამონაგების ბრუტო საფუძველზე დაანგარიშების მეთოდს.

შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, ბანკი საპროცენტო ამონაგებს ანგარიშობს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშების და ამ განაკვეთის აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე მორგებით. საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომელიც საწყისი აღიარებისას ახდენს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (საკრედიტო ზარალის ჩათვლით) შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებამდე დისკონტირებას.

3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ბანკი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებელიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ ორ კატეგორიად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული საზღაური

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება პერიოდის განმავლობაში, შესაბამისი ვალდებულებების შესრულებისთანავე. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს საკომისიო შემოსავალს სიცოცხლის დაზღვევიდან და სხვა მომსახურების ღირებულებას. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა დამატებით დანახარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

საოპერაციო მომსახურებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი

მომხმარებლის მიერ ცალკე შესრულებული ოპერაციებიდან გამომდინარე გასამრჯელოს აღიარება ხდება შესაბამისი გარიგების დასრულებისას. საკომისიო და საკომისიოს ის კომპონენტები, რომლებიც უკავშირდება გარკვეულ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს, აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკის სამუშაო ვალუტაა.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობის/(ზარალის) ნაწილში.

სხვაობები უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობის/ზარალის მუხლში.

სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2024 წლის 31 დეკემბერს და 2023 წლის 31 დეკემბერს 1 აშშ დოლართან მიმართებით იყო 2.8068 ლარი და 2.6894 ლარი, ხოლო 1 ევროსთან მიმართებით – 2.9306 ლარი და 2.9753 ლარი, შესაბამისად.

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ბანკის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის გამოცემულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა, სავარაუდოდ, არ მოახდენს არსებით გავლენას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ბანკი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე:

ცვლილებები ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციასა და შეფასებაში – ფასს (IFRS) 9-ისა და ფასს (IFRS) 7-ის ცვლილება.

3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

2024 წლის 30 მაისს ბასსს-მა გამოუშვა ცვლილებები ფასს 9-სა და ფასს 7-ში, ცვლილებები ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციასა და შეფასებაში (შემდგომში „ცვლილებები“). ცვლილებები მოიცავს შემდეგს:

- ▶ განმარტებას, რომ ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა ხდება „საანგარიშსწორებო თარიღით“ და სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევის შესაძლებლობა (თუ გარკვეული პირობები დაკმაყოფილდება), რომ დაფარული ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა მოხდეს ელექტრონულ გადახდის სისტემაში საანგარიშსწორებო თარიღამდე;
- ▶ დამატებითი მითითებები იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა შეფასდეს სახელმწიფო ფულადი ნაკადები გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის და მსგავსი მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივებისთვის;
- ▶ განმარტებები იმისა, თუ რა წარმოადგენს „არარეგრესის მახასიათებლებს“ და რა თვისებები აქვს ხელშეკრულებით დაკავშირებულ ინსტრუმენტებს;
- ▶ განმარტებითი შენიშვნების დანერგვა პირობითი მახასიათებლების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის და დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნები წილობრივი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

ცვლილებები ძალაშია 2026 წლის 1 იანვარს ან ის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დაშვებულია ვადაზე ადრე მიღება, მხოლოდ ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და მასთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ ცვლილებების ვადაზე ადრე მიღების უფლებით. ბანკი ამ ეტაპზე არ აპირებს ცვლილებების ვადაზე ადრე მიღებას.

რაც შეეხება ელექტრონული გადახდის სისტემით დაფარული ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტასთან დაკავშირებული ცვლილებებს, ბანკი ამ ეტაპზე აფასებს ყველა არსებით ელექტრონული გადახდის სისტემას, რომლებიც გამოიყენება სხვადასხვა იურისდიქციებში, რომლებშიც ეწევა საქმიანობას, რათა შეაფასოს, ცვლილებები გამოიწვევს თუ არა ამჟამინდელი პრაქტიკის არსებით ცვლილებას და აკმაყოფილებს თუ არა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების უფლების პირობებს, რომ შეწყვიტოს ასეთი ფინანსური ვალდებულებების აღიარება საანგარიშსწორებო თარიღამდე. გარდა ამისა, ბანკი ამოწმებს ყველა თავის სხვა გადახდის სისტემას (კერძოდ, ჩეკებს, საკრედიტო ბარათებს, სადებეტო ბარათებს) რათა დარწმუნდეს, რომ შესაბამისი ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა ხდება მაშინ, როდესაც უქმდება უფლებები ფულად ნაკადებზე და რომ შესაბამისი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა ხდება საანგარიშსწორებო თარიღით.

გარდა ამისა, ბანკი აფასებს ცვლილებების გავლენას თავის ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეიცავს გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის მახასიათებლებს და სხვა მსგავს პირობით მახასიათებლებს, ასევე არარეგრესის უფლების მქონე დაფინანსებაზე და ხელშეკრულებით დაკავშირებულ ინსტრუმენტებზე. ჩატარებული თავდაპირველი შეფასების საფუძველზე არ არის მოსალოდნელი, რომ ამ მიმართულების ცვლილებებმა არსებითი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუმცა შეფასება ჯერ არ დასრულებულა.

ფასს (IFRS) 18 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები

2024 წლის აპრილში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 18 „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები“, რომელიც ჩაანაცვლებს ბასსს 1-ს „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“. ფასს 18-ს შემოაქვს ახალი მოთხოვნები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ინფორმაციის, მათ შორის კონკრეტული ჯამებისა და ქვეჯამების წარდგენასთან დაკავშირებით. გარდა ამისა, საწარმოებს ვვალებათ ყველა შემოსავლისა და ხარჯის კლასიფიცირება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხუთიდან რომელიმე კატეგორიაში: საოპერაციო, საინვესტიციო, საფინანსო, მოგების გადასახადები და შეწყვეტილი ოპერაციები. აქედან პირველი სამი კატეგორია ახალია. არსებობს ინფორმაციის წარდგენის მოთხოვნები და ვარიანტები ისეთი საწარმოებისთვის, რომლებსაც აქვთ გარკვეული ძირითადი ბიზნესი საქმიანობა (ან მომხმარებლებს ფინანსურ მომსახურებას უწევენ ან ინვესტიციას ახორციელებენ გარკვეული ტიპის აქტივებში, ან ორივე საქმიანობას ეწევიან).

3. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

იგი ასევე მოითხოვს ხელმძღვანელობის მიერ ახლად განსაზღვრულ საქმიანობის შედეგების შეფასების საზომებს, რომლებიც წარმოადგენს შემოსავლისა და ხარჯების ქვეჯამებს და მოიცავს ფინანსური ინფორმაციის აგრეგირებისა და დეზაგრეგირების ახალ მოთხოვნებს, ძირითადი ფინანსური ანგარიშგებებისა და მათზე დართული შენიშვნების კონკრეტული „როლების“ შესაბამისად.

ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ შევიდა ვიწრო მიმართულების ცვლილებები, რომლებიც მოიცავს არაპირდაპირი მეთოდით წარმოებული ოპერაციებიდან მიღებული ფულადი ნაკადების განსაზღვრის საწყისი წერტილის შეცვლას „მოგება-ზარალიდან“ „საოპერაციო მოგება ან ზარალი“ და დივიდენდიდან პროცენტში ფულადი ნაკადების გადატანასთან დაკავშირებული არჩევითობის გაუქმებას. ამასთან, რამდენიმე სხვა სტანდარტში შევიდა სხვა ცვლილებებით გამოწვეული ცვლილებები.

ფასს 18 და სხვა სტანდარტებში შესული ცვლილებები ძალაში შედის 2027 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, თუმცა ნებადართულია ვადაზე ადრე მიღება და ამის შესახებ ინფორმაცია უნდა გაცხადდეს. ფასს 18 იმოქმედებს რეტროსპექტიულად.

ბანკი ამჟამად ცდილობს განსაზღვროს ყველა გავლენა, რომელიც ამ ცვლილებებს ექნება ძირითად ფინანსურ ანგარიშგებებზე და ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ შენიშვნებზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებაზე და აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების გაცხადებული თანხებზე.

მოსაზრებები

იჯარები – საიჯარო ვადის განსაზღვრა ვადის განახლების და იჯარის ვადადღე შეწყვეტის ოფციონის შემცველ ხელშეკრულებებში

ბანკი იჯარის ვადას განსაზღვრავს, როგორც იჯარის შეუქცევად ვადას იმ ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის გახანგრძლივების ოფციონი, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ ეს ოფციონი აღსრულდება, ან ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის შეწყვეტის ოფციონი, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ ის არ აღსრულდება. იჯარის დასაწყისში ბანკი, როგორც წესი, არ აღიარებს საიჯარო ვალდებულებას საიჯარო გადახდების იმ ნაწილისთვის, რომელზეც მოქმედებს იჯარის ვადადღე შეწყვეტის არჩევანის უფლება (ოფციონი) 3-5 წლის შემდგომ პერიოდებში (საიჯარო აქტივების ხასიათიდან გამომდინარე), რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვანი განხილვის საგანს. იხილეთ მე-12 შენიშვნა.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

განუსაზღვრელობის შეფასება

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, ბანკის ხელმძღვანელობამ სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას გამოიყენა თავისი შეხედულებები და შეფასებები. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი

გაუფასურების ზარალის შეფასება ფასს 9-ის შესაბამისად ფინანსური აქტივების ყველა კატეგორიისთვის საჭიროებს განსჯის გამოყენებას, კერძოდ, სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობისა და ვადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების პროგნოზირებას გაუფასურების ზარალის განსაზღვრისას და საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში. ბანკის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებები კომპლექსური მოდელების საბოლოო მონაცემებს წარმოადგენს, ცვლადი მონაცემების და მათი ინტერპრეტაციების შერჩევასთან დაკავშირებული სხვადასხვა საბაზისო მოსაზრებებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების შემუშავება, მათ შორის, სხვადასხვა ფორმულისა და ამოსავალი მონაცემის შერჩევა;
- ▶ კავშირის დადგენა მაკროეკონომიკურ სცენარებსა და ისეთ ეკონომიკურ მონაცემებს შორის, როგორც არის მშპ-ის ზრდა და გაცვლითი კურსები, ასევე გავლენის განსაზღვრა დეფოლტის ალბათობაზე, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებაზე და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებზე;
- ▶ საპროგნოზო მაკროეკონომიკური სცენარების შერჩევა მიღებული ეკონომიკური მონაცემების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში გამოყენების მიზნით.

2024 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკს ცვლილებები არ შეუტანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების პროცესში:

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	2024	2023
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში და ბანკომატებში	108,924	91,229
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	95,019	99,194
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	94,751	82,645
ვადიანი ანაზრები სებ-ში	35,000	–
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(43)	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	333,651	273,068

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სრულად მიეკუთვნება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების 1-ელ სტადიას. ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 43 ლარს (2023 წ.: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით არ შექმნილა, რადგან რეზერვის თანხა არ იყო არსებითი). 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიმდინარე ანგარიშების უმეტესობა განთავსებულია „AA“ რეიტინგის მქონე ბანკებში (2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, მიმდინარე ანგარიშების უმეტესობა განთავსებული იყო „BB“ რეიტინგის მქონე ბანკებში). 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებებში აშშ დოლარში, ევროსა და ლარში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშები და ვადიანი ანაზრები წარმოადგენს მთლიანი მიმდინარე და ვადიანი ანაზრების 7%-ს, 33%-ს და 60%-ს, შესაბამისად (2023 წლის 31 დეკემბერი: აშშ დოლარი 9%, ევრო 33% და ლარი 58%, შესაბამისად).

სებ-ში განთავსებულ მიმდინარე ანგარიშში 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედის 31,933 ლარის (2023 წლის 31 დეკემბერი: 35,278 ლარი) სავალდებულო რეზერვი, რომელიც ქართულ ლარშია გამოხატული. ბანკს ამ ფულად სახსრებზე წვდომა აქვს მოთხოვნის შემთხვევაში, თუმცა, ამავდროულად უნდა აკმაყოფილებდეს მოთხოვნას, რომლის მიხედვითაც ეს თანხა უნდა შეინარჩუნოს, როგორც საშუალო რეზერვის ნაშთი გარკვეული პერიოდის განმავლობაში.

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	2024	2023
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	54,135	47,938
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(16)	–
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	54,119	47,938

ბანკს ევალება სებ-ში სავალდებულო პროცენტური დეპოზიტის გახსნა კლიენტებისგან და არარეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტებისგან შესაბამის ორკვირიან ვადაში ეროვნულ და უცხოურ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 5%-25%-ის ოდენობით (2023 წ.: 5%-დან 20%-მდე). ბანკი ამ ანაზღაურებებიდან იღებს 0%-ს (აშშ დოლარი) და 8.0%-ს (ლარი) (2023 წ.: 0% (აშშ დოლარი) და 9.5% (ლარი)). სებ-ში განთავსებული სავალდებულო რეზერვები მოიცავს რეზერვებს უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფონდებისთვის.

7. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

სავალუტო რისკის შესამცირებლად ბანკი წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს იყენებს (29-ე შენიშვნა). ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად თავიანთ პირობით თანხებთან ერთად. ბრუტოს საფუძველზე აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის საიჯარო აქტივის თანხას და მასზე დაყრდნობით ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულებაში შესული ცვლილებები. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	2024			2023		
	სამართლიანი ღირებულებები			სამართლიანი ღირებულებები		
	პირობითი თანხა	აქტივი	ვალდებულება	პირობითი თანხა	აქტივი	ვალდებულება
უცხოურ ვალუტაში გაფორმებული ხელშეკრულებები						
სავალუტო სვოპები – ადგილობრივი	267,532	567	1,572	238,025	1,688	–
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები		567	1,572		1,688	–

ხელშეკრულებები ფორმდება ქართულ საწარმოებთან.

2024 წლის და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს სავალუტო სვოპის პოზიციები. სვოპები წარმოადგენს ხელშეკრულების ტიპს, რომელიც ფორმდება ორ მხარეს შორის საპროცენტო განაკვეთებისა და სავალუტო კურსების დინამიკის გაცვლის მიზნით წინასწარ შეთანხმებულ (კონკრეტულ) პირობით თანხებზე.

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ჩაშლა პროდუქტის ზოგად ტიპებად:

	2024	2023
აგროსესხები	1,076,435	941,316
ურბანული სესხები	755,815	628,136
საცალო	281,027	200,193
იპოთეკური	180,366	103,631
ტურისტული სესხები	88,069	68,115
სხვა	160,857	83,710
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	2,542,569	2,025,101
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(52,685)	(43,530)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,489,884	1,981,571

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, ბანკის სასესხო პორტფელი დაყოფილია ბიზნესის და საცალო სეგმენტებად. ბიზნესდაკრედიტება, თავის მხრივ, იყოფა მიკროსესხების და მცირე და საშუალო ზომის სესხების ქვესეგმენტებად, რომლებიც აგრეგირებულია იმისდა მიხედვით, თუ რა არის მსესხებლის შემოსავლის წყარო – აგრობიზნესი, ტურიზმი თუ ურბანული ბიზნესი. სამომხმარებლო სესხები იყოფა საცალო და იპოთეკურ სესხებად. ბანკმა მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად საკრედიტო რისკის პროფილის მიხედვით მოახდინა მათი სეგმენტაცია:

	2024	2023
ურბანული მიკრო და საცალო სესხები	928,359	762,845
მცირე და საშუალო ზომის სესხები და იპოთეკური სესხები	951,512	660,866
აგრო მიკრო და ტურისტული მიკრო სესხები	662,698	601,390
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	2,542,569	2,025,101
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(52,685)	(43,530)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,489,884	1,981,571

ბანკი სესხებს გასცემს ლარში, აშშ დოლარსა და ევროში. საერთო სასესხო პორტფელის 90% ლარშია გამოხატული (2023 წ.: 90%).

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლებზე გაცემული 14,682 ლარის საბალანსო ღირებულების (2023 წ.: 9,245 ლარი) იპოთეკური სესხებით მოხდა სეზონური მიღებული მოკლევადიანი სესხების უზრუნველყოფა. მომხმარებელთა პორტფელის უზრუნველსაყოფად გამოყენებული სესხები აკმაყოფილებს სეზონის მინიმალურ მოთხოვნებს სრულად უზრუნველყოფის სტატუსის, შემოსავლების სამსახურიდან კლიენტის შემოსავლის დოკუმენტური მტკიცებულებისა და 1-ელი სტადიის კლასიფიკაციის თაობაზე და ხელშეკრულებით წარმოადგენს გრძელვადიან სესხს.

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით, აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებლის ცვლილებების შემაჯამებელი ანალიზი ასე გამოიყურება:

კლიენტებზე გაცემული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,931,233	74,117	19,560	191	2,025,101
ახალი შეძენილი ან შექმნილი აქტივები	2,347,712	–	–	–	2,347,712
დაფარული აქტივები	(2,189,629)	(18,688)	(3,399)	(125)	(2,211,841)
გადატანები პირველ სტადიაზე	55,743	(49,087)	(6,656)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(127,691)	151,736	(24,045)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(3,280)	(83,498)	86,778	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	6,181	–	6,181
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(68,081)	(22)	(68,103)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	421,648	11,813	10,037	21	443,519
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,435,736	86,393	20,375	65	2,542,569

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით, აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული				სულ
	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	გაუფასურებული	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	16,085	11,817	15,623	5	43,530
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	20,532	–	–	–	20,532
გადახდილი აქტივები	(21,017)	(3,790)	(2,486)	(27)	(27,320)
გადატანები პირველ სტადიაზე ¹	16,311	(10,795)	(5,516)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(17,860)	36,805	(18,945)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(3,252)	(27,223)	30,475	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში	5,527	7,728	51,815	46	65,116
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	6,181	–	6,181
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(68,081)	(22)	(68,103)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	3,535	2,414	6,798	2	12,749
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	19,861	16,956	15,864	4	52,685

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების სემენტური ანალიზი ასე გამოიყურება:

¹ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტები სტადიებს შორის გადატანების შედეგად წარმოდგენილია შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხებში შემოსავალ სტადიაზე, ხოლო შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტი გადატანიდან, რომელიც ვრცელდება მოგებაზე ან ზარალზე, წარმოდგენილია მუხლში „პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში“.

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით, აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

აგრო მიკრო და ტურისტული მიკრო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	563,931	30,260	7,162	37	601,390
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	629,178	–	–	–	629,178
გადახდილი აქტივები	(667,425)	(5,751)	(681)	(17)	(673,874)
გადატანები პირველ სტადიაზე	16,494	(14,620)	(1,874)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(38,207)	47,959	(9,752)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(707)	(29,381)	30,088	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	2,420	–	2,420
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(24,236)	(1)	(24,237)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	120,475	3,950	3,392	4	127,821
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	623,739	32,417	6,519	23	662,698

აგრო მიკრო და ტურისტული მიკრო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	5,032	4,874	5,956	1	15,863
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	5,644	–	–	–	5,644
გადახდილი აქტივები	(5,899)	(1,130)	(488)	(9)	(7,526)
გადატანები პირველ სტადიაზე	4,696	(3,114)	(1,582)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(6,380)	14,452	(8,072)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(694)	(9,199)	9,893	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელისა და ამოსავალ მონაცემებში	2,226	100	19,097	10	21,433
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	2,420	–	2,420
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(24,236)	(1)	(24,237)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	1,111	816	2,384	1	4,312
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,736	6,799	5,372	2	17,909

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით, აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

მცირე და საშუალო ზომის სესხები და იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	643,148	14,808	2,885	25	660,866
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	636,310	–	–	–	636,310
გადახდილი აქტივები	(481,312)	(6,200)	(1,225)	(18)	(488,755)
გადატანები პირველ სტადიაზე	17,448	(16,065)	(1,383)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(31,856)	35,385	(3,529)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(240)	(11,509)	11,749	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	369	–	369
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(6,836)	–	(6,836)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	146,929	1,891	736	2	149,558
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	930,427	18,310	2,766	9	951,512

მცირე და საშუალო ზომის სესხები და იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,714	1,405	1,746	–	4,865
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	1,812	–	–	–	1,812
გადახდილი აქტივები	(1,820)	(1,157)	(823)	–	(3,800)
გადატანები პირველ სტადიაზე	4,071	(3,165)	(906)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(2,049)	4,041	(1,992)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(240)	(2,952)	3,192	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში	(1,375)	3,311	6,487	–	8,423
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	369	–	369
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(6,836)	–	(6,836)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	395	172	208	–	775
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,508	1,655	1,445	–	5,608

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით, აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ურბანული მიკრო და საგალო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	724,154	29,049	9,513	129	762,845
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	1,082,224	–	–	–	1,082,224
გადახდილი აქტივები	(1,040,892)	(6,737)	(1,493)	(90)	(1,049,212)
გადატანები პირველ სტადიაზე	21,801	(18,402)	(3,399)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(57,628)	68,392	(10,764)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(2,333)	(42,608)	44,941	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	3,392	–	3,392
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(37,009)	(21)	(37,030)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	154,244	5,972	5,909	15	166,140
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	881,570	35,666	11,090	33	928,359

ურბანული მიკრო და საგალო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	9,339	5,538	7,921	4	22,802
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	13,076	–	–	–	13,076
გადახდილი აქტივები	(13,298)	(1,503)	(1,175)	(18)	(15,994)
გადატანები პირველ სტადიაზე	7,544	(4,516)	(3,028)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(9,431)	18,312	(8,881)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(2,318)	(15,072)	17,390	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელისა და ამოსავალ მონაცემებში	4,676	4,317	26,231	36	35,260
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	3,392	–	3,392
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(37,009)	(21)	(37,030)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	2,029	1,426	4,206	1	7,662
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	11,617	8,502	9,047	2	29,168

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით, აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების შემაჯამებელი ანალიზი ასე გამოიყურება:

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული				სულ
	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	გაუფასურებული	
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,696,778	78,264	16,914	603	1,792,559
ახალი შეძენილი ან შექმნილი აქტივები	1,790,049	–	–	–	1,790,049
დაფარული აქტივები	(1,798,275)	(21,526)	(1,926)	(398)	(1,822,125)
გადატანები პირველ სტადიაზე	59,207	(53,115)	(6,092)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(112,543)	127,877	(15,334)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(2,695)	(76,010)	78,705	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(71,111)	(25)	(71,136)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	298,712	18,627	18,404	11	335,754
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,931,233	74,117	19,560	191	2,025,101

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით, აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხები	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული				სულ
	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია		
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	16,275	13,752	11,780	38	41,845
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	16,378	–	–	–	16,378
დაფარული აქტივები	(19,120)	(3,809)	(842)	(19)	(23,790)
გადატანები პირველ სტადიაზე ²	12,513	(9,494)	(3,019)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(17,474)	21,129	(3,655)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(2,804)	(24,166)	26,970	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში	7,650	11,180	40,321	11	59,162
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(71,111)	(25)	(71,136)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	2,667	3,225	15,179	–	21,071
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	16,085	11,817	15,623	5	43,530

² მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტები სტადიებს შორის გადატანების შედეგად წარმოდგენილია შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხებში შემოსავალ სტადიაზე, ხოლო შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტი გადატანიდან, რომელიც ვრცელდება მოგებაზე ან ზარალზე, წარმოდგენილია მუხლში „პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში“.

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით, აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების სეგმენტური ანალიზი ასე გამოიყურება:

აგრო მიკრო და ტურისტული მიკრო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	555,907	31,952	6,937	186	594,982
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	521,611	–	–	–	521,611
დაფარული აქტივები	(611,305)	(7,420)	(804)	(122)	(619,651)
გადატანები პირველ სტადიაზე	21,400	(19,760)	(1,640)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(38,609)	45,775	(7,166)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(657)	(28,938)	29,595	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(26,683)	(19)	(26,702)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილებების დინამიკა	115,584	8,651	6,923	(8)	131,150
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	563,931	30,260	7,162	37	601,390
აგრო მიკრო და ტურისტული მიკრო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი					
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	5,483	5,612	4,756	24	15,875
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	4,712	–	–	–	4,712
დაფარული აქტივები	(5,893)	(1,290)	(363)	(12)	(7,558)
გადატანები პირველ სტადიაზე	3,867	(3,247)	(620)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(6,552)	8,278	(1,726)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(556)	(8,632)	9,188	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდულებსა და ამოსავალ მონაცემებში	2,939	2,751	15,636	9	21,335
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(26,683)	(19)	(26,702)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილებების დინამიკა	1,032	1,402	5,768	(1)	8,201
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,032	4,874	5,956	1	15,863

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით, აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

მცირე და საშუალო ზომის სესხები და იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	483,144	16,364	611	165	500,284
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	421,730	–	–	–	421,730
დაფარული აქტივები	(321,512)	(6,737)	(215)	(138)	(328,602)
გადატანები პირველ სტადიაზე	14,078	(12,250)	(1,828)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(23,484)	24,094	(610)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(657)	(7,531)	8,188	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(3,928)	–	(3,928)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	69,849	868	667	(2)	71,382
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	643,148	14,808	2,885	25	660,866
მცირე და საშუალო ზომის სესხები და იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი					
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,616	2,015	237	2	3,870
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	1,336	–	–	–	1,336
დაფარული აქტივები	(1,426)	(1,335)	(88)	(3)	(2,852)
გადატანები პირველ სტადიაზე	2,571	(1,946)	(625)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(1,571)	1,562	9	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(582)	(2,128)	2,710	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში	(416)	3,154	3,028	1	5,767
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(3,928)	–	(3,928)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	186	83	403	–	672
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,714	1,405	1,746	–	4,865

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით, აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ურბანული მიკრო და საგალო მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	657,727	29,948	9,366	252	697,293
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	846,708	–	–	–	846,708
დაფარული აქტივები	(865,458)	(7,369)	(907)	(138)	(873,872)
გადატანები პირველ სტადიაზე	23,729	(21,105)	(2,624)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(50,450)	58,008	(7,558)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(1,381)	(39,541)	40,922	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(40,500)	(6)	(40,506)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	113,279	9,108	10,814	21	133,222
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	724,154	29,049	9,513	129	762,845
ურბანული მიკრო და საგალო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი					
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	9,176	6,125	6,787	12	22,100
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	10,330	–	–	–	10,330
დაფარული აქტივები	(11,801)	(1,184)	(391)	(4)	(13,380)
გადატანები პირველ სტადიაზე	6,075	(4,301)	(1,774)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(9,351)	11,289	(1,938)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(1,666)	(13,406)	15,072	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში	5,127	5,275	21,657	1	32,060
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(40,500)	(6)	(40,506)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	1,449	1,740	9,008	1	12,198
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,339	5,538	7,921	4	22,802

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით, აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ზედა ცხრილებში ასახული ცვლილების დინამიკა არ შეიცავს ჩამოწერილი აქტივების ამოღებას, რომლითაც მცირდება მოგებაში ან ზარალში ასახული საკრედიტო ზარალის ხარჯი. მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე საკრედიტო ზარალის ხარჯის შეჯერება 2024 წლისა და 2023 წლისთვის ასე გამოიყურება:

	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დანარიცხი, დავალიანების ამოღების გათვალისწინების გარეშე	დავალიანების ამოღება	საკრედიტო ზარალის ხარჯი მოგებაში ან ზარალში ასახვით
2024			
ურბანული მიკრო და საცალო სესხები	40,004	(5,895)	34,109
მიკრო აგრო და ტურისტული მიკრო სესხები	23,863	(3,863)	20,000
მცირე და საშუალო ზომის სესხები და იპოთეკური სესხები	7,210	(1,088)	6,122
	71,077	(10,846)	60,231
	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დანარიცხი, დავალიანების ამოღების გათვალისწინების გარეშე	დავალიანების ამოღება	საკრედიტო ზარალის ხარჯი მოგებაში ან ზარალში ასახვით
2023			
ურბანული მიკრო და საცალო სესხები	41,208	(8,463)	32,745
მიკრო აგრო და ტურისტული მიკრო სესხები	26,690	(5,581)	21,109
მცირე და საშუალო ზომის სესხები და იპოთეკური სესხები	4,923	(820)	4,103
	72,821	(14,864)	57,957

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ჩამოწერის შემდეგ, რომელიც, როგორც წესი ხდება მას შემდეგ, რაც დავალიანება 180 დღით ვადაგადაცილებულია, ბანკი აგრძელებს სესხის ამოღების პროცესს მის ხელთ არსებული ყველა სამართლებრივი საშუალებით. ჩამოწერილი სესხების ამოღება უწყვეტი პროცესია, ბანკი ცდილობს ჩამოწერების მთლიანი თანხების ამოღებას გამონაკლისების გარეშე და ამაზე არ აქვს დროითი შეზღუდვა. ბანკი აგრძელებს ამას ამოღების სხვადასხვა ხელმისაწვდომი მექანიზმის გამოყენებით, რომელთა შორისაცაა სარჩელი საქალაქო სასამართლოში, მორიგება და კომპრომისის გარანტიის გამცემთან ან სესხის მფლობელთან, ხოლო უკიდურესი ზომია აქტივის გაყიდვა.

მოდიფიცირებული და რესტრუქტურირებული სესხები

ბანკი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც მოლაპარაკების შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად.

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)**მოდიფიცირებული და რესტრუქტურირებული სესხები (გაგრძელება)**

ცხრილში მოცემულია მე-2 და მე-3 სტადიის აქტივები, რომლებიც პერიოდის განმავლობაში შეიცვალა. მათთან მიმართებით ბანკს არ განუცდია მოდიფიცირებით განპირობებული არსებითი ზარალი.

	2024	2023
პერიოდის განმავლობაში მოდიფიცირებული სესხები		
31 დეკემბრის მდგომარეობით რესტრუქტურირებული სესხები	77,648	69,394
საწყისი აღიარების შემდეგ მოდიფიცირებული სესხები		
31 დეკემბრისთვის იმ სესხების საერთო საბალანსო ღირებულება, რომლებზეც შესაძლო ზარალის რეზერვი 12-თვიანი შეფასებით შეიცვალა პერიოდის განმავლობაში (1-ელი სტადია) (გაჯანსაღებული სესხები)	22,823	32,247

უზრუნველყოფის საგანი და კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებები

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

15 აშშ დოლარზე მეტი პირველადი თანხის სესხები უზრუნველყოფილია. უზრუნველყოფის საგნის ძირითადი ტიპებია მიწა და სხვა უძრავი ქონება, ავტომობილები.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უზრუნველყოფის საგანს არ აქვს რამე არსებითი გავლენა მე-3 სტადიის სესხებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე (კოლექტიურად შეფასებული). ბანკს არ შეუყვანია უზრუნველყოფის საგანი თავისი დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის (LGD) პარამეტრის გაანგარიშებაში, მათ შორის მატერიალური უზრუნველყოფის საგნები – ანბრები და მაღალი სიხშირის საცხოვრებელი უძრავი ქონება.

მე-15 შენიშვნაში ასახულია ინფორმაცია დასაკუთრებული უზრუნველყოფის შესახებ.

სასესხო პორტფელის დარგობრივი და გეოგრაფიული ანალიზი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც გაიცა საქართველოს ეკონომიკის შემდეგ დარგებში მოქმედ მომხმარებლებზე:

	2024	2023
სოფლის მეურნეობა	912,582	783,283
მომსახურება	604,745	453,720
ვაჭრობა	478,061	379,051
სამომხმარებლო	129,972	92,548
წარმოება	96,380	76,099
ტრანსპორტირება	6,132	4,758
სხვა	314,697	235,642
	2,542,569	2,025,101
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(52,685)	(43,530)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	2,489,884	1,981,571

9. ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2024	2023
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები (BB რეიტინგით)	57,621	22,753
უცხოური ემიტენტების კორპორაციული ობლიგაციები (AAA რეიტინგით)	–	26,136
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(99)	–
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალაო ფასიანი ქაღალდები	57,522	48,889

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ყველა ნაშთი ამორტიზებული ღირებულებით არის აღრიცხული და 1-ელ სტადიას მიკუთვნებული. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 99 ლარს (2023 წ.: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით არ შექმნილა, რადგან რეზერვის თანხა არ იყო არსებითი).

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 57,327 ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქებით (2023 წ.: 45,882 ლარი კორპორაციული ობლიგაციების ჩათვლით) იქნა უზრუნველყოფილი სეზონისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები. დაგირავებული სახაზინო თამასუქები შედგება 1-წლიანი სახელშეკრულებო ვადის მქონე დისკონტირებული ობლიგაციებისგან და 7.5-წლიანი სახელშეკრულებო ვადის მქონე პროცენტული ობლიგაციებისგან.

10. ძირითადი საშუალებები

2024 წელს ძირითადი საშუალებების ცვლილების დინამიკა ასეთი იყო:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები (საიჯარო ქონების გაუმჯობესების ჩათვლით)	ავტო, ტექნიკა და ინვენტარი	სატრანსპორტო საშუალებები	პროგრამული და კომპიუტერული აღჭურვილობა	სულ
თვითღირებულება					
31 დეკემბერი, 2023 წ.	7,847	21,306	4,214	20,300	53,667
შემოსვლები	3,028	3,175	92	3,948	10,243
გასვლები	–	(1,080)	(1,440)	(1,565)	(4,085)
31 დეკემბერი, 2024 წ.	10,875	23,401	2,866	22,683	59,825
დაგროვილი ცვეთა					
31 დეკემბერი, 2023 წ.	(3,159)	(11,695)	(2,422)	(10,544)	(27,820)
ცვეთის ხარჯი	(1,295)	(2,408)	(193)	(2,159)	(6,055)
გასვლები	–	1,006	1,220	1,485	3,711
31 დეკემბერი, 2024 წ.	(4,454)	(13,097)	(1,395)	(11,218)	(30,164)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება					
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,688	9,611	1,792	9,756	25,847
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება					
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,421	10,304	1,471	11,465	29,661

10. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

2023 წელს ძირითადი საშუალებების ცვლილების დინამიკა ასეთი იყო:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები (საიჯარო ქონების გაუმჯობესების ჩათვლით)	ავიჯი, ტექნიკა და ინვენტარი	სატრანსპორტო საშუალებები	პროგრამული და კომპიუტერული აღჭურვილობა	სულ
თვითღირებულება					
31 დეკემბერი, 2022 წ.	5,524	18,195	4,097	17,341	45,157
შემოსვლები	2,323	4,056	450	3,608	10,437
გასვლები	–	(945)	(333)	(649)	(1,927)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	7,847	21,306	4,214	20,300	53,667
დაგროვილი ცვეთა					
31 დეკემბერი, 2022 წ.	(2,310)	(10,551)	(2,527)	(9,317)	(24,705)
ცვეთის ხარჯი	(849)	(2,056)	(190)	(1,845)	(4,940)
გასვლები	–	912	295	618	1,825
31 დეკემბერი, 2023 წ.	(3,159)	(11,695)	(2,422)	(10,544)	(27,820)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,214	7,644	1,570	8,024	20,452
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,688	9,611	1,792	9,756	25,847

2024 წელს სრულად გაცვეთილი, მაგრამ ჯერ კიდევ ექსპლუატაციაში მყოფი ძირითადი საშუალებების მთლიანი ღირებულება იყო 15,101 ლარი (2023 წ.: 16,952 ლარი).

11. არამატერიალური აქტივები

2024 წელს არამატერიალური აქტივების ცვლილების დინამიკა ასეთი იყო:

	ლიცენზიები, უფლებები, პატენტები	ძირითადი საბანკო პროგრამა	სხვა პროგრამული უზრუნველყოფა	მომხმარებ- ლებთან ურთიერთობა	სულ
თვითღირებულება					
31 დეკემბერი, 2023 წ.	15,323	17,541	6,735	10,094	49,693
შემოსვლები	4,100	8,544	–	–	12,644
31 დეკემბერი, 2024 წ.	19,423	26,085	6,735	10,094	62,337
დაგროვილი ამორტიზაცია					
31 დეკემბერი, 2023 წ.	(7,801)	(5,635)	(2,635)	(8,955)	(25,026)
საამორტიზაციო დანარიცხი	(2,828)	(2,645)	(746)	(1,138)	(7,357)
31 დეკემბერი, 2024 წ.	(10,629)	(8,280)	(3,381)	(10,093)	(32,383)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,522	11,906	4,100	1,139	24,667
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,794	17,805	3,354	1	29,954

11. არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2023 წელს არამატერიალური აქტივების ცვლილების დინამიკა ასეთი იყო:

	ლიცენზიები, უფლებები, პატენტები	ძირითადი საბანკო პროგრამა	სხვა პროგრამული უზრუნველყოფა	მომხმარებ- ლებთან ურთიერთობა	სულ
თვითღირებულება					
31 დეკემბერი, 2022 წ.	10,861	11,279	6,573	10,094	38,807
შემოსვლები	4,462	6,262	162	–	10,886
31 დეკემბერი, 2023 წ.	15,323	17,541	6,735	10,094	49,693
დაგროვილი ამორტიზაცია					
31 დეკემბერი, 2022 წ.	(5,536)	(4,086)	(1,870)	(6,234)	(17,726)
საამორტიზაციო დანარიცხი	(2,265)	(1,549)	(765)	(2,721)	(7,300)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	(7,801)	(5,635)	(2,635)	(8,955)	(25,026)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,325	7,193	4,703	3,860	21,081
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,522	11,906	4,100	1,139	24,667

12. იჯარა

ოფისებისა და სხვა უძრავი ქონების იჯარებისთვის აქტივების გამოყენების უფლების ცვლილების დინამიკა ასე გამოიყურება:

	2024	2023
პირვანდელი ღირებულება		
1 იანვარი	27,501	25,084
შემოსვლები	8,668	12,390
გასვლები და ჩამოწერები	(4,344)	(9,973)
31 დეკემბერი	31,825	27,501
დაგროვილი ცვეთა		
1 იანვარი	(7,441)	(8,883)
ცვეთის ხარჯი	(7,569)	(6,800)
გასვლები და ჩამოწერები	4,345	8,242
31 დეკემბერი	(10,665)	(7,441)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება		
1 იანვარი	20,060	16,201
31 დეკემბერი	21,160	20,060

12. იჯარა (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულებების ცვლილების დინამიკა ასე გამოიყურება:

	2024	2023
1 იანვრის მდგომარეობით	21,267	16,968
შემოსვლები	8,668	12,390
საპროცენტო ხარჯი	2,398	1,634
გადახდები	(8,677)	(7,945)
შეწყვეტა	(73)	(1,867)
სავალუტო კურსის ეფექტი	(241)	87
31 დეკემბრის მდგომარეობით	23,342	21,267

2024 წელს ბანკმა აღიარა 439 ლარის ხარჯი მოკლევადიანი იჯარებიდან (2023 წ.: 762 ლარი). იჯარებთან დაკავშირებით გადინებული ფულადი სახსრები ჯამში 9,061 ლარს გაუტოლდა (2023 წ.: 8,573 ლარი). 2024 წელს ბანკს ასევე ჰქონდა 8,668 ლარის ოდენობის არაფულადი შემოსვლები აქტივის გამოყენების უფლებასა და საიჯარო ვალდებულებებზე (2023 წ.: 12,390 ლარი). საიჯარო გადახდები იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლებით, რომლის გამოყენებაც მოსალოდნელია და რასთან დაკავშირებითაც არ აღიარებულა საიჯარო ვალდებულება, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 23,543 ლარს შეადგენდა (2023 წ.: 20,194 ლარი).

13. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2024	2023
მიმდინარე წლის გადასახადის ხარჯი	15,245	6,095
დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და გაუქმების გამო გადავადებული გადასახადის ხარჯი	465	1,314
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	15,710	7,409

ბანკის მოგება იბეგრება მოგების გადასახადის 20%-იანი განაკვეთით (2023 წ.: 20%). მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. კანონმდებლობით გათვალისწინებული და რეალური განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის სარგებლის ხარჯის შედარება ასეთია:

	2024	2023
დასაბეგრი მოგება	84,315	48,482
კანონმდებლობით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთი	20%	20%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	16,863	9,696
გამოუქმითავი ხარჯები	569	902
გადასახადებისგან გათავისუფლებული შემოსავალი და საგადასახადო ბაზის ცვლილება	(1,722)	(1,399)
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილებების ეფექტი	–	(1,790)
მოგების გადასახადის ხარჯი	15,710	7,409

გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება

დროებითი სხვაობები ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და გადასახადის დასაბეგრად გამოყენებულ თანხებს შორის წარმოშობს წმინდა გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებებს 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

13. გადასახადები (გაგრძელება)**გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება (გაგრძელება)**

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი ცვლილების დინამიკა შესაბამის წლებში ასეთია:

	<i>აღიარებული</i>		<i>აღიარებული</i>		
	<i>31 დეკემბერი,</i>	<i>მოგებაში ან</i>	<i>31 დეკემბერი,</i>	<i>მოგებაში ან</i>	<i>31 დეკემბერი,</i>
	<i>2022 წ.</i>	<i>ზარალში</i>	<i>2023 წ.</i>	<i>ზარალში</i>	<i>2024 წ.</i>
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების დაბეგვრის შედეგი					
სასესხო პორტფელი, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარდა	3,759	(3,551)	208	(208)	–
გასაცემი ხელფასები და სხვა ვალდებულებები	585	914	1,499	919	2,418
საიჯარო ვალდებულებები	2,525	1,349	3,874	609	4,483
სხვა აქტივები	–	–	–	472	472
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	6,869	(1,288)	5,581	1,792	7,373
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო შედეგი					
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(2,650)	2,650	–	–	–
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(4,109)	(1,452)	(5,561)	(1,515)	(7,076)
სესხები და ნასესხები სახსრები	(1,372)	125	(1,247)	(430)	(1,677)
აქტივის გამოყენების უფლება	(2,525)	(1,349)	(3,874)	(312)	(4,186)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(10,656)	(26)	(10,682)	(2,257)	(12,939)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(3,787)	(1,314)	(5,101)	(465)	(5,566)

14. სხვა ფინანსური აქტივები

სხვა ფინანსური აქტივები მოიცავს შემდეგს:

	<i>2024</i>	<i>2023</i>
სხვა ფინანსური აქტივები		
ადგილობრივი ფულადი სახსრები ანგარიშსწორებისთვის	16,494	12,213
სასამართლო ხარჯი	8,164	6,000
საერთაშორისო ფულადი ანგარიშსწორებები	2,276	7,971
დარიცხული საკომისიო შემოსავალი	1,272	1,288
თანამშრომლების მიმართ მოთხოვნები	201	164
გამოკლებული: სხვა ფინანსურ აქტივებზე შექმნილი ანარიცხები	(5,715)	(4,200)
სხვა ფინანსური აქტივები, სულ	22,692	23,436

ბანკმა აღიარა სხვა საოპერაციო ხარჯებში წარმოდგენილი სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის დანარიცხი 1,515 ლარის ოდენობით (2023 წ.: 1,364 ლარი).

სასამართლო ხარჯები მეტწილად წარმოადგენს მსესხებლების მიმართ მოთხოვნებს ბანკის მიერ სესხის ამოსაღებად გაწეულ სასამართლო ხარჯებთან დაკავშირებით.

15. სხვა არაფინანსური აქტივები

სხვა არაფინანსური აქტივები მოიცავს შემდეგს:

	2024	2023
სხვა არაფინანსური აქტივები		
დასაკუთრებული ქონება	20,591	13,793
გადახდილი ავანსები	5,553	4,319
მარაგები	2,048	1,529
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	589	798
გამოკლებული: ანარიცხები დასაკუთრებული ქონებისთვის	(1,481)	–
არაფინანსური აქტივები, სულ	27,300	20,439

ბანკი ფლობს დასაკუთრებულ ქონებას, რომელიც წარმოადგენს უმოქმედო სესხების დაფარვის შედეგად ბანკის საკუთრებაში გადასულ მიწას და სხვა უძრავ ქონებას. ბანკი აპირებს ხსენებული აქტივების გაყიდვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. ბანკი არ განიხილავს დასაკუთრებულ აქტივებს ინვესტიციების განხორციელების მიზნებისთვის.

2024 წელს ბანკმა დაისაკუთრა 7,865 ლარის ქონება (ძირითადად, უძრავი ქონებით წარმოდგენილი) გაცემული სესხების არაფულადი გზით დასაფარად (2023 წ.: 8,229 ლარი). 2024 წელს ბანკმა გაასხვისა 1,254 ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე დასაკუთრებული უზრუნველყოფა (2023 წ.: 740 ლარი), რამაც განაპირობა 128 ლარის შემოსულობა (ზარალი) (2023 წ.: 102 ლარი), რაც წარმოდგენილია სხვა საოპერაციო შემოსავალში. ბანკს დაქირავებული ჰყავს გარე შემფასებელი დასაკუთრებული ქონების სამართლიანი ღირებულებების რეგულარულად შესაფასებლად, რათა განსაზღვროს ჩამოფასების საჭიროება. 2024 წელს ბანკმა აღიარა 1,481 ლარის ანარიცხები დასაკუთრებულ ქონებებთან მიმართებით, რაც მოგებაში ან ზარალში წარმოადგინა სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

16. ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი

ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები (შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით) მოიცავს შემდეგს:

	2024	2023
ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე სესხები	889,644	647,384
ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე სესხები	353,624	456,691
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	1,243,268	1,104,075

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხების დაფარვის ვადა 2025 წლის იანვრიდან 2031 წლის დეკემბრამდეა (2023 წ.: 2024 წლის იანვრიდან 2030 წლის დეკემბრამდე) და გამოხატულია ლარში, აშშ დოლარსა და ევროში.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი აკმაყოფილებდა ბანკებისგან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებულ სესხებთან და სუბორდინირებულ სესხებთან დაკავშირებულ ყველა გარეშე ფინანსურ პირობას.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს 1,071 ლარის სესხები ბანკებისგან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებისგან და სუბორდინირებული სესხები, 12-თვეზე მეტი დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადით, რომლებიც ექვემდებარება მთელ რიგ ფინანსურ პირობას, როგორიცაა საკრედიტო ხარისხის ლიმიტები, კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი, ლიკვიდურობის კოეფიციენტები და სხვა. ეს პირობები რეგულარულად (მაგალითად, კვარტალურად, ნახევარწლიურად ან წლიურად) იტესტება. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობამ შეაფასა, რომ ამ პირობების დარღვევის რისკი მომდევნო 12 თვის განმავლობაში დაბალია.

16. ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი (გაგრძელება)

საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებულია შემდეგი სუბორდინირებული სესხები:

		საპროცენტო				
	ვალუტა	განაკვეთი	ვადა	2024	2023	
სესხი 1	ლარი	3-თვიანი CD +9.02%	დეკემბერი, 2025 წ.	3,379	5,046	
სესხი 2	ლარი	3-თვიანი CD + 7.72%	აპრილი, 2026 წ.	6,186	6,197	
სესხი 3	ლარი	3-თვიანი CD +7.55%	ივნისი, 2026 წ.	4,020	4,017	
სესხი 4	ლარი	13.55%	სექტემბერი, 2026 წ.	3,355	3,351	
სესხი 5	ლარი	13.55%	სექტემბერი, 2026 წ.	3,355	3,351	
სესხი 6	ლარი	16.5%	აპრილი, 2027 წ	6,931	6,921	
სესხი 7	ლარი	16.5%	აპრილი, 2027 წ	6,931	6,921	
3-თვიანი თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთი +						
სესხი 8	ლარი	7.8%	მარტი, 2028 წ.	11,668	11,654	
სესხი 9	ლარი	15%	ივნისი, 2028 წ.	3,871	3,869	
სესხი 10	ლარი	15%	ივნისი, 2028 წ.	3,871	3,869	
სესხი 11	ლარი	14.75%	ივლისი, 2028 წ.	3,754	3,751	
სესხი 12	ლარი	14.75%	ივლისი, 2028 წ.	3,754	3,751	
6-თვიანი უზრუნველყოფილი ერთდღიანი დაფინანსების განაკვეთი + 6.88%						
სესხი 13	აშშ დოლარი		დეკემბერი, 2028 წ.	13,101	12,356	
სესხი 14	ევრო	5.00%	ივნისი, 2029 წ.	8,769	8,893	
სესხი 15	აშშ დოლარი	9.00%	აპრილი, 2030 წ.	14,518	13,892	
სესხი 16	აშშ დოლარი	9.5%	ივნისი, 2030 წ.	8,375	8,015	
სესხი 17	ევრო	8.95%	ნოემბერი, 2030 წ.	21,098	21,382	
6-თვიანი EURIBOR +						
სესხი 18	ევრო	6.75%	დეკემბერი, 2031 წ.	14,542	–	
6-თვიანი SOFR CME + 6%						
სესხი 19	აშშ დოლარი		დეკემბერი, 2031 წ.	11,118	–	
სუბორდინირებული სესხები				152,596	127,236	

ყველა სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულების ფარგლებში შეიძლება დადგეს გარემოებები, რომლებიც მოითხოვს სუბორდინირებული ვალის ვადაზე ადრე დაფარვას, მაგალითად, სესხზე შენატანების გადაუხდელობა, ხელშეკრულების პირობების დარღვევა, ჯვარედინი დეფოლტი (რომლის დროსაც სესხის ხელშეკრულების ნებისმიერი პირობის დარღვევა ავტომატურად განიხილება დეფოლტად) და გადახდისუუნარობა.

სესხები 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11 და 12 მიღებულია ბანკის არამაკონტროლებელი წილის მფლობელისგან (31-ე შენიშვნა).

17. ცვლილება ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	სუბორდინირებული სესხები	ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები, სულ
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,133,002	83,844	1,216,846
გაცემულ სესხებზე მიღებული შემოსავალი	257,997	42,102	300,099
გამოსყიდვა	(295,274)	–	(295,274)
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	6,691	1,053	7,744
სხვა	1,659	237	1,896
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,104,075	127,236	1,231,311
გაცემულ სესხებზე მიღებული შემოსავალი	532,154	25,953	558,107
გამოსყიდვა	(392,583)	(1,794)	(394,377)
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	(2,222)	1,142	(1,080)
სხვა	1,844	59	1,903
საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,243,268	152,596	1,395,864

მუხლი სახელწოდებით „სხვა“ შეიცავს სხვა ნასესხებ სახსრებზე და სუბორდინირებულ სესხებზე დარიცხული, მაგრამ გადაუხდელი პროცენტის ეფექტს და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს. ბანკი გადახდილ პროცენტს აღრიცხავს საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებულ ფულად ნაკადებად.

საიჯარო ვალდებულებებში შესული ცვლილებები წარმოდგენილია მე-12 შენიშვნაში.

18. მომხმარებელთა ანგარიშები

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს:

	2024	2023
ვადიანი ანაზრები	819,059	526,025
მიმდინარე ანგარიშები	327,307	274,348
შემნახველი ანგარიშები	64,531	53,478
ანგარიშები ანგარიშსწორების პროცესში	15	70
	1,210,912	853,921

19. სხვა ვალდებულებები

	2024	2023
დარიცხული ხელფასები	23,159	18,542
საქონელსა და მომსახურებაში გადასახდელი თანხები	11,774	11,983
ფულადი სახსრები ანგარიშსწორების პროცესში	4,196	7,261
დარიცხული ხარჯები	2,892	2,553
ვალდებულებები მომსახურების პაკეტებისთვის	2,135	1,384
საცალო პარტნიორებისთვის სამომხმარებლო სესხებში გადასახდელი თანხები	896	8,260
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფინანსურ გარანტიებზე და სესხის გაცემის ვალდებულებებზე	778	–
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა	582	483
საგრანტო ვალდებულებები	100	381
სხვა ვალდებულებები	1,173	397
	47,685	51,244

20. საკუთარი კაპიტალი

ბანკის აქციონერებმა სააქციო კაპიტალში შენატანი განახორციელეს ლარში და აქციებზე მიიღება დივიდენდები და კაპიტალის ყოველგვარი განაწილება ლარში.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰქონდა ნებადართული, გამოშვებული და სრულად გადახდილი 523,996 ჩვეულებრივი აქცია (2023 წ.: 521,023), რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება იყო 10.00 ლარი. ერთი ჩვეულებრივი აქცია უზრუნველყოფს ერთი ხმის უფლებას.

	აქციების რაოდენობა		ნომინალური თანხა	
	პრივილეგი- რებული	ჩვეულებრივი	პრივილეგი- რებული	ჩვეულებრივი
31 დეკემბერი, 2022 წ.	–	518,682	–	5,187
სააქციო კაპიტალის გაზრდა	–	2,341	–	23
31 დეკემბერი, 2023 წ.	–	521,023	–	5,210
სააქციო კაპიტალის გაზრდა	–	2,973	–	30
31 დეკემბერი, 2024 წ.	–	523,996	–	5,240

2024 წელს ბანკმა დააკმაყოფილა აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ვალდებულება თავისი უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ 2,078 ლარის ოდენობით (2023 წ.: 1,345 ლარი), ბანკის 2,973 აქციის გადაცემით (2023 წ.: 2,341 აქცია), რომელთა აგრეგირებული ნომინალური ღირებულებაა 30 ლარი იყო (2023 წ.: 23 ლარი) და მანამდე ფლობილი იყო გამოსყიდული საკუთარი აქციების სახით.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 1,499 აქცია (2023 წ.: 4,472) იყო ფლობილი გამოსყიდული საკუთარი აქციების სახით აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ჯილდოების გაცემის მიზნით.

დივიდენდები

გარკვეული შემთხვევებში დივიდენდების განაწილება შეიძლება დაექვემდებაროს მარეგულირებელი ორგანოს მხრიდან დამტკიცებას.

დივიდენდების განაწილება 2023 და 2024 წლებში არ გამოცხადებულა.

21. პირობითი ვალდებულებები

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, ბანკი იღებს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებს, რაც მოიცავს აუთვისებელი საკრედიტო ხაზის და სხვა სესხის გაცემის ვალდებულებებს – რომლებიც ძირითადად მოიცავს აგრო, ტურიზმის და მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის განკუთვნილი ურბანული სესხების აუთვისებელ ტრანშებს.

ბანკს აქვს მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება სესხების გაცემას. ეს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები იღებს დამტკიცებული საკრედიტო ლიმიტებისა და სესხის გაცემის ვალდებულებების სახეს. ხსენებულ საკრედიტო ბარათებს ფიქსირებული ლიმიტები და, როგორც წესი, რვა თვემდე ვადა აქვს.

ბანკი საკრედიტო ვალდებულებების აღებისას საკრედიტო რისკის მართვის იმავე პოლიტიკასა და პროცედურებს იყენებს, როგორსაც მომხმარებლებზე სესხების გაცემისას. მომხმარებლებს, რომლებსაც სესხებზე ოთხ დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვთ, ვეღარ გამოაქვთ ლიმიტის დარჩენილი ნაწილი.

შესაბამისი ამოუღებელი ნაშთებია:

	2024	2023
აუთვისებელი განვადების ლიმიტები	103,836	–
აუთვისებელი ლიმიტი საკრედიტო ბარათებზე	47,128	29,968
სხვა სესხის გაცემის ვალდებულებები	25,273	25,802
გარანტიები	2,352	429
	178,589	56,199

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები (გაგრძელება)

2024 წელს ბანკმა აღიარა 778 ლარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აუთვისებელ ნაშთებთან და ფინანსურ გარანტიებთან დაკავშირებით (2023 წ.: ნული), რაც მეტწილად მიკუთვნება 1-ელი სტადიისთვის.

ზემოთ მოყვანილი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მთლიანი მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები შესაძლოა არ წარმოადგენდეს სამომავლო მოთხოვნებს ნაღდ ფულზე, რადგან ამ საკრედიტო ვალდებულებებს შეიძლება ვადა ამოეწუროს ან შეწყდეს დაფინანსების გარეშე. ბანკს აქვს უპირობო უფლება გააუქმოს გამოუყენებელი საბარათე და განვადების ლიმიტის ნაშთები.

განვადების ლიმიტების პროდუქტი ბაზარზე 2024 წლის მე-4 კვარტალში გამოჩნდა. ლიმიტის დამტკიცება გადის კრედიტის დამტკიცების სტანდარტულ პროცედურას. დამტკიცების შემთხვევაში, 2 ტიპის გრაფიკი იქმნება კლიენტისთვის: მოკლევადიანი (12 თვე) და გახანგრძლივებული 48-თვიანი გრაფიკები. თუ კლიენტი ვერ მოახდენს რეკომენდებულ გადახდას 12-თვიანი გრაფიკით, ვადები ავტომატურად გაგრძელდება 48-თვიან გრაფიკამდე. ბანკი ამ ეტაპზე აგენერირებს აუთვისებელი ნაშთების გადაყვანის კოეფიციენტის შეფასების სტატისტიკას, რომ ასახოს ბანკის საკრედიტო ზარალის მოდელში.

საოპერაციო გარემო

საქართველოს, ყველა განვითარებადი ბაზრის მსგავსად, სხვადასხვა რისკი ახასიათებს: ეკონომიკური, პოლიტიკური, სოციალური, სამართლებრივი და საკანონმდებლო. საქართველოში ბიზნესგარემოსთან დაკავშირებული კანონები და ნორმატიული აქტები სწრაფად იცვლება, ხოლო საგადასახადო და მარეგულირებელი გარემო სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო მიმართულებაზე დიდ გავლენას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, ასევე სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოში მიმდინარე მოვლენები.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის 2024 წლის განმავლობაში გაგრძელდა, რამაც მთელ რეგიონსა და საქართველოშიც პოლიტიკური და ეკონომიკური გაურკვევლობა გამოიწვია, ვინაიდან უკრაინაც და რუსეთიც ქვეყნის მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. მოსალოდნელი იყო, რომ ომს მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა შეიძლება ჰქონოდა საქართველოს ეკონომიკაზე. თუმცა საქართველოს ეკონომიკამ 2024 და 2023 წლებში მძლავრი შედეგი აჩვენა და უკრაინაში რუსეთის ომის უარყოფითი გავლენის მოლოდინი არ გამართლდა. ომთან დაკავშირებულმა იმიგრაციამ, ფინანსური სახსრების შემოღინებამ, ინვესტიციების კვლავ მატებამ გაამყარა საქართველოს ეკონომიკა. რეგიონში არსებული გეოპოლიტიკური განუსაზღვრელობის მიუხედავად, ეკონომიკამ არსებული გამოწვევებისადმი მდგრადობა გამოავლინა. რეალური მშპ-ის ზრდა საქსტატის წინასწარი ინფორმაციის შესაბამისად, 2024 წელს 9.4%-ს მიაღწია (2023 წ.: 7.8%). ეფექტური ფისკალური და ფულად-საკრედიტო ზომების გამო, ინფლაცია 3%-იან მიზნობრივ მაჩვენებელამდე შენარჩუნდა და 2024 წლის განმავლობაში 1.9%-ს გაუტოლდა წინა წლის 0.4%-ის შემდეგ. წლის განმავლობაში შეიმჩნეოდა ვალუტის მერყეობა, მაგრამ საბოლოოდ სავალუტო კურსი დასტაბილურდა. თუ შევადარებთ 2024 წლის ბოლოსა და 2023 წლის ბოლოს, ლარი აშშ დოლართან მიმართებით 4.4%-ით გაუფასურდა და გაიზარდა 2.8068-მდე 2.6894-დან, ხოლო ევროს მიმართ ლარი გამყარდა 1.5%-ით და 2.9306-მდე შემცირდა 2.9753-დან.

ინფლაციის ტემპის შენეებისა და 2024 წლისთვის დადებითი ეკონომიკური პროგნოზის საფუძველზე, სებ-მა დაიწყო რეფინანსირების განაკვეთის შემცირება, რის შედეგადაც 2023 წლის ბოლოსთვის არსებული 9.5%-იანი მაჩვენებელი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 8.0%-მდე შემცირდა.

2025 წლისთვის ეკონომიკის შემდგომი აღმავლობაა მოსალოდნელი, რაც აისახა სებ-ის მაკროეკონომიკურ პროგნოზებსა და სცენარებზე. ბანკის ხელმძღვანელობას დაგროვილი აქვს საკმარისი კაპიტალი და ლიკვიდურობის ბუფერები და აპირებს, რომ ფეხი აუწყოს ეკონომიკური ზრდის ტენდენციას და დამტკიცებულ სტრატეგიულ გეგმებს სამიზნე ბაზარზე კიდევ უფრო გაფართოებით.

იურიდიული საკითხები

ჩვეული საქმიანობის პროცესში შესაძლებელია ბანკის წინააღმდეგ სარჩელები აღიმძრას. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

გადასახადები

საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობა ხშირად იცვლება და სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. ამ გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში გაცილებით მაღალი საგადასახადო რისკები შექმნას, ვიდრე განვითარებული ეკონომიკის მქონე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება კომპანიის ინტერპრეტაციისგან განსხვავდებოდეს და, თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის აღსრულებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. 2023 წელს ბანკი შემოსავლების სამსახურმა შეაფასა 2020 – 2022 წლების ფისკალური პერიოდისთვის. ბანკმა განაახლა თავისი შესაბამისი საგადასახადო დეკლარაციები, რითაც მინიმუმამდე დაიყვანა მომავალში შესაბამისი პერიოდების საგადასახადო შემოწმების რისკი.

საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმ ან საურავი, თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, სამი წელია გასული.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შესაბამისი კანონმდებლობის მისეული ინტერპრეტაცია მართებულია და რომ ბანკის საგადასახადო სტატუსი უცვლელი დარჩება.

დაზღვევა

ბანკს აქვს BBB დაზღვევა კიბერთაღლითობისგან დასაცავად, ასევე დაზღვეული აქვს ნაღდი ფული და სრულად აქვს დაზღვეული თავისი შენობები და აღჭურვილობა. ბანკს ასევე აქვს მესამე მხარეთა წინაშე პასუხისმგებლობის დაზღვევა და დირექტორებისა და თანამშრომლების პასუხისმგებლობის დაზღვევა.

22. შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

საკომისიო შემოსავალი მოიცავდა შემდეგს:

	2024	2023
საკრედიტო საქმიანობიდან მიღებული საკომისიოები	28,918	27,050
საანგარიშსწორებო და ნაღდი ფულით ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიოები	17,431	10,752
საკომისიო კლიენტების ანგარიშებიდან	7,018	6,054
შემოსავალი მომსახურების პაკეტიდან	6,160	4,060
საკომისიო ფულადი გზავნილებიდან	2,527	1,158
სხვა	1,554	2,450
	63,608	51,524

ბანკის ამონაგებს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ძირითადად წარმოადგენს შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან.

მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებით, ბანკმა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარა შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	2024	2023
გადავადებული საკომისიო შემოსავალი (წარმოდგენილი სხვა ვალდებულებებში)	2,792	1,384
დარიცხული მისაღები შემოსავალი (წარმოდგენილი სხვა ფინანსურ აქტივებში)	1,272	1,288

იმ შემთხვევაში, თუ ვალდებულება უნდა შესრულდეს დროის გარკვეულ მომენტში, მომსახურების გასამრჯელო, როგორც წესი, მიიღება შესაბამისი ოპერაციის განხორციელებამდე ან განხორციელებისთანავე. იმ შემთხვევაში, თუ ვალდებულება რაღაც დროის განმავლობაში უნდა შესრულდეს, მომსახურების გასამრჯელო მიიღება რეგულარულად (როგორც წესი, ყოველთვიურად).

23. საკომისიო ხარჯი

საკომისიო ხარჯი მოიცავს შემდეგს:

	2024	2023
საანგარიშსწორებო და ნაღდი ფულით ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიოები	17,257	14,234
საკრედიტო საქმიანობიდან მიღებული საკომისიოები	9,796	8,313
სხვა	127	116
	27,180	22,663

24. წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტიდან

წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტიდან შედგება შემდეგისგან:

	2024	2023
საკურსო სხვაობები	(2,909)	(2,938)
სავალუტო ოპერაციები	7,633	6,210
წმინდა შედეგი უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	(8,200)	(11,917)
	(3,476)	(8,645)

უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წმინდა შედეგი მოიცავს სვოპებთან დაკავშირებულ 12,822 ლარის საპროცენტო ხარჯის ელემენტს, რომელიც წარმოდგენილია ფორვარდული პუნქტების (სხვაობა სახელშეკრულებო ფორვარდულ და სვოპ კურსებს შორის) ამორტიზაციით (2023 წ.: 15,321 ლარი).

წმინდა შემოსულობა ვალუტის გაცვლიდან სვოპის და ფორვარდის საპროცენტო ხარჯის ელემენტების გარეშე 2024 წლისთვის იყო 9,346 ლარი (2023 წ.: 6,676 ლარი).

25. სხვა საოპერაციო შემოსავალი

სხვა საოპერაციო შემოსავალი მოიცავს:

	2024	2023
მიღებული გრანტები	516	136
შემოსულობა დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან	366	267
სხვა	778	233
	1,660	636

ბანკი სხვადასხვა ორგანიზაციისგან იღებს გრანტებს გარკვეული საოპერაციო ხარჯების დასაფარად. მიღებული გრანტების აღიარება თავდაპირველად ხდება ვალდებულებებში და გადაიტანება სხვა შემოსავალში, როდესაც გაიწევა ის შესაბამისი ხარჯები, რომელთა ანაზღაურებასაც ისახავს გრანტი მიზნად.

26. სხვა საოპერაციო ხარჯები

სხვა საოპერაციო ხარჯები:

	2024	2023
სასამართლო ხარჯები	1,515	1,364
დასაკუთრებული ქონებისთვის შექმნილი ანარიცხები (მე-15 შენიშვნა)	1,481	-
სხვა საოპერაციო ხარჯები	122	331
	3,118	1,695

სასამართლო ხარჯები მეტწილად წარმოადგენს სესხების ამოღებასთან დაკავშირებული სარჩელების ხარჯებს.

27. პერსონალზე გაწეული ხარჯი

პერსონალზე გაწეული ხარჯი მოიცავს შემდეგს:

	2024	2023
სახელფასო ხარჯები	118,505	103,577
პერსონალზე გაწეული სხვა ხარჯი	14,182	13,003
	132,687	116,580

პერსონალზე გაწეული სხვა ხარჯები მოიცავს სოფლების საბჭოებისთვის ხელფასებს, ჯანმრთელობისა და საპენსიო დაზღვევას და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოებს.

ბანკში სრულ განაკვეთზე დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა 2024 წლისა და 2023 წლის განმავლობაში იყო:

კატეგორია	2024	2023
დირექტორები	6	6
ხელმძღვანელობა	175	164
კვალიფიციური თანამშრომლები	3,654	3,495
სულ	3,835	3,665

პერსონალთან დაკავშირებული ზემოაღნიშნული რიცხვების გარდა, 2024 წელს, საშუალოდ, 1,997 თანამშრომელი იყო დასაქმებული დროებითი მომსახურების ხელშეკრულების საფუძველზე (2023 წ.: 2,140).

28. სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები

	2024	2023
ტრანსპორტირებისა და სამივლინებო ხარჯები	5,337	5,070
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯები	4,478	4,014
იურიდიული და საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯები	3,377	3,373
კავშირგაბმულობის ხარჯები	3,365	2,912
სარეკლამო და მარკეტინგული ხარჯი	3,120	2,640
ინვენტარი და სხვა მოხმარების საგნები	2,823	2,858
იჯარა და კომუნალური ხარჯები	2,396	2,597
საოპერაციო გადასახადები	2,076	1,696
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	2,030	1,819
აუთსორსინგის მომსახურების ხარჯი	1,223	918
ტრენინგი	1,121	712
სადაზღვევო ხარჯები	990	709
დაცვა-უსაფრთხოების მომსახურების ხარჯები	473	356
სხვა	1,499	1,292
	34,308	30,966

28. სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

აუდიტორის გასამრჯელო

სამართლებრივი და საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს აუდიტორის ანაზღაურებასაც, 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ბანკის აუდიტორის ანაზღაურება შეადგენს შემდეგს:

	2024	2023
საზღაური ბანკის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	266	229
სხვა პროფესიულ მომსახურებაზე გაწეული დანახარჯები	36	22
	302	251

სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული კომპანიების მიერ გაწეული პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო და ასანაზღაურებელი ხარჯები შეადგენდა 199 ლარს (2023 წ.: 266 ლარი).

29. რისკის მართვა

ბანკის საქმიანობას ყოველთვის ახასიათებს რისკები, მაგრამ მათი მართვა ხდება იდენტიფიცირების, შეფასებისა და კონტროლის მუდმივი პროცესებით, როგორც არის ლიმიტების დაწესება და კონტროლის სხვა ელემენტები. ბანკის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია: საკრედიტო, ფინანსური და საოპერაციო რისკები.

რისკის მართვა ორგანიზებულია სამმაგი დაცვის ხაზის საფუძველზე, რაც მოიცავს შემდეგს:

- პირველი ხაზი: რისკის წარმოშობის კონტროლი და მართვა, რა დროსაც თითოეულ რისკზე პასუხისმგებლობა ენიჭება შესაბამისი რისკის წარმოშობაში მონაწილე შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულს;
- მეორე ხაზი: კანონშესაბამისობის და რისკის მართვის ზედამხედველობა ცენტრალიზებული სტრუქტურული ერთეულების მიერ, რაც მოიცავს საკრედიტო რისკის მართვას, საოპერაციო რისკის მართვას, ფინანსური რისკის მართვას, შიდა კონტროლის ფუნქციას, ინფორმაციულ უსაფრთხოებას, ფულის გათეთრებასთან ბრძოლას და კანონშესაბამისობას;
- მესამე ხაზი: კონტროლის მექანიზმების და რისკის მართვა შიდა აუდიტის ფუნქციის მიერ, გარე აუდიტორების მხარდაჭერით.

აქციონერთა საერთო კრება

აქციონერთა საერთო კრება პასუხისმგებელია დაწესებულების რისკის აპეტიტის ზედამხედველობაზე, რისთვისაც ის განსაზღვრავს ბანკის მისიას, სტრატეგიას, მიზნებს, საქმიანობის მიმართულებებს და პრიორიტეტებს.

სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორთა საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო, თავის კომიტეტებთან ერთად, ზოგადად პასუხისმგებელია რისკის მართვის სისტემის ზედამხედველობაზე და რისკის აპეტიტის განსაზღვრაზე, ძირითადი რისკების მართვის გაკონტროლებაზე და თავისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვაზე.

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკის შემცირების ზომების განხორციელებასა და მონიტორინგზე. იგი ასევე უზრუნველყოფს ბანკის მოქმედებას დადგენილი რისკის პარამეტრების ფარგლებში. დირექტორთა საბჭო ანგარიშვალდებულია პირდაპირ სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე.

რისკის მართვის კომიტეტი

რისკის მართვის კომიტეტი არის სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტი და ორგანო, რომელიც პასუხს აგებს ბანკის რისკის პროფილის ზედამხედველობაზე. რისკის მართვის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება ზედამხედველობის ფუნქციის შესრულებაში, რაც მოიცავს ბანკის რისკის პროფილის მონიტორინგს, ძირითადი რისკების კონტროლის მინიმალური მოთხოვნების, მათ შორის, რისკების ლიმიტების შეფასების, მონიტორინგის და ლიმიტების შესახებ მოთხოვნების დამტკიცებას; მთელი ბანკის მასშტაბით რისკის პროფილის და რისკის მართვის სტრატეგიის შესახებ მსჯელობას და მისაღები ზომების შეთანხმებას, ბანკის შიდა კონტროლისა და რისკის მართვის სისტემების ეფექტურობის შეფასებას, საკრედიტო რისკის მართვის განყოფილების მიერ ჩატარებული რისკის ანალიზის შედეგების და სტრესული მდგომარეობის ტესტების მიმოხილვას და შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავებას.

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი (ალკო)

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სრულად არის პასუხისმგებელი ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგიის შემუშავებასა და პრინციპების, სტრუქტურის, პოლიტიკისა და ლიმიტების დანერგვაზე. იგი პასუხს აგებს რისკის ძირითად საკითხებზე და მართავს და მონიტორინგს უწევს რისკთან დაკავშირებულ შესაბამის გადაწყვეტილებებს. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი, რომელიც შედგება ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის წევრებისგან, პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებული ძირითადი გადაწყვეტილებების მიღებაზე, ასევე რისკის პოლიტიკისა და ლიმიტების განსაზღვრაზე. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ შემუშავებული პოლიტიკა მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის შეხვედრები რეგულარულად ტარდება. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის შეხვედრებზე განიხილება მგრძნობელობა ფინანსური რისკების მიმართ და მიიღება რისკის შემცირებასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებები. ამასთან, ხდება ნებისმიერ ახალ პროდუქტთან დაკავშირებული ნებისმიერი პოტენციური ფინანსური რისკის ანალიზი და შესაბამისი გადაწყვეტილებები მიიღება ამ რისკების შეფასებასთან, შეზღუდვასა და მართვასთან დაკავშირებით.

რისკების მართვის განყოფილება

- ▶ **საკრედიტო რისკის განყოფილება** პასუხისმგებელია ბანკის საკრედიტო საქმიანობაში სასესხო პორტფელის ხარისხის სტანდარტების შენარჩუნებაზე და სესხების დამოუკიდებელ მიმოხილვასა და დამტკიცებაზე. იგი უზრუნველყოფს სასესხო განაცხადების კრიტიკულად შეფასებას და პასუხს აგებს საკრედიტო რისკების გამოვლენასა და გაანალიზებაზე. გარდა ამისა, განყოფილება ახდენს სასესხო პორტფელის სტრუქტურის მონიტორინგს, რათა გამოავლინოს კონცენტრაციის რისკები, გაანალიზოს ისინი და ურჩიოს ლიმიტები რისკის კომიტეტს რისკების შესამცირებლად და დივერსიფიცირების უზრუნველსაყოფად.
- ▶ **ფინანსური და საბაზრო რისკის ჯგუფი** პასუხისმგებელია რისკების მიმდინარე ანალიზზე და რეგულარულ შეფასებაზე, ფინანსური და არაფინანსური რისკების ანგარიშგებაზე და მათ შედარებაზე სტრატეგიულ მიზნებთან და რისკის პროფილთან, ასევე აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტისთვის რეკომენდაციების მიცემაზე, რისკის შემცირების მიზნით ლიმიტების დაკორექტირებასთან დაკავშირებით. იგი მოიცავს საბაზრო რისკს, ლიკვიდურობის რისკს, პორტფელის რისკს და კაპიტალის დაგეგმვას.
- ▶ **საოპერაციო რისკისა და ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის განყოფილება** პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკის აპეტიტის და მთავარი რისკების ინდიკატორების გამოვლენასა და მონიტორინგზე, საოპერაციო რისკის ტიპების კლასიფიკაციაზე, ბიზნესპროცესის რისკების განსაზღვრაზე, საოპერაციო რისკის შეფასების ხერხებისა და მეთოდების შემუშავებაზე. იგი ასევე ზედამხედველობს ანგარიშგების პროცესს და რეკომენდაციებს უწევს რისკების შემცირების ზომებს. გარდა ამისა, განყოფილება ადგენს მინიმალურ მოთხოვნებს, რომ შეამციროს ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის კანონმდებლობასთან შესაბამისობის პოტენციური რისკები, ასევე მარეგულირებლის და რეპუტაციული რისკები, რომლებიც უკავშირდება ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღმკვეთ კანონებს, სანქციებს და რეგულაციებს, მათ შორის აკრძალულ ან მაღალრისკიან მხარეებთან ბიზნესის წარმოების რისკს.
- ▶ **კანონშესაბამისობის განყოფილება** პასუხისმგებელია: სეზ-ის რეგულაციებთან, საგადასახადო და იურიდიულ ბაზასთან შესაბამისობაზე. კანონშესაბამისობის ფუნქციები უზრუნველყოფს ეფექტურ და რუტინულ მონიტორინგს იმ კანონებთან, რეგულაციებთან, კოდექსებთან და პოლიტიკებთან შესაბამისობისა, რომლებიც ბანკის საქმიანობაზე ვრცელდება.
- ▶ **შიდა კონტროლის განყოფილება** პასუხისმგებელია პოლიტიკისა და პროცედურების შესრულების უზრუნველყოფაზე სისტემური და რეგულარული მეთოდებით, ფილიალებსა და სათავო ოფისში კონტროლის მექანიზმების არსებობით, დაგეგმილი მისიებით, რისკის საფუძველზე შემთხვევითობის პრინციპით შერჩევითა და კონტროლის მექანიზმების მოულოდნელი შემოწმებით მუდმივი ანალიტიკური პროცედურების მეშვეობით Data Science-ისა და Smart Dashboard Controls-ების საფუძველზე; თაღლითობის მართვა – სპეციფიკური ანალიტიკური პროცედურების მეშვეობით მონიტორინგი, გამოვლენა და გამომიება.
- ▶ **ინფორმაციული უსაფრთხოების განყოფილება** პასუხს აგებს კონფიდენციალური ფინანსური მონაცემების, მომხმარებელთა ინფორმაციის დაცვაზე, ასევე საბანკო სისტემების დაცვაზე კიბერშეტევებისგან, თაღლითობისგან ან არაავტორიზებული წვდომისგან. იგი შეიმუშავებს უსაფრთხოების სხვადასხვა პოლიტიკას, რათა უზრუნველყოს შესაბამისობა რეგულაციებთან, კიბერუსაფრთხოების ისეთი ზომების დანერგვა, როგორიცაა ფაიერვოლი, დაშიფვრა და მრავალფაქტორიანი ავთენტიკაცია, საფრთხეების მონიტორინგი და გამოვლენა უწყვეტი უსაფრთხოების შეფასებებით და ინციდენტებზე რეაგირებით, წვდომის კონტროლების მართვა არაავტორიზებულ საბანკო სისტემებზე არაავტორიზებული წვდომის აღსაკვეთად, თანამშრომლებისა და მომხმარებლებისთვის უსაფრთხოების საუკეთესო პრაქტიკის გაცნობა, ფიშინგის და თაღლითობის თავიდან ასაცილებლად.

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შიდა აუდიტი

რისკების მართვის პროცესებს ბანკში ამოწმებს შიდა აუდიტის განყოფილება, რომელიც ამოწმებს პროცედურების ადეკვატურობასა და ბანკის შესაბამისობას პროცედურებთან. შიდა აუდიტი თავის შედეგებსა და რეკომენდაციებს პირდაპირ აუდიტის კომიტეტს წარუდგენს. შიდა აუდიტის განყოფილებას ეხმარებიან დაქირავებული გარე კონსულტანტები გარკვეული პროცესების და კონტროლების აუდიტში, როდესაც საჭიროა ისეთი სპეციალიზებული უნარები, როგორიცაა საინფორმაციო ტექნოლოგიები, გადახდების და ანგარიშსწორების არხები და ინფორმაციის უსაფრთხოება.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი განიცდის ზარალს, თუ მისი მომხმარებლები ან კონტრაქტები ვერ შეძლებენ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებას. ბანკი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს თავისი მომხმარებლებისთვის, კლიენტებისთვის და კონტრაქტებისთვის ფინანსური, ბიზნესის და რეპუტაციის კრიტერიუმების დადგენით და მათი ფინანსურ-იურიდიული ექსპერტიზის (due diligence) ჩატარებით, რისკის მოცულობაზე მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული კონტრაქტებისთვის, ასევე გეოგრაფიული და დარგობრივი კონცენტრაციებისთვის და რისკების ზემოაღნიშნულ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგით.

საკრედიტო რისკის მონიტორინგს ახორციელებენ საკრედიტო და რისკის განყოფილებები. არსებობს დამტკიცების რამდენიმე დონე სესხის თანხის და კლიენტისთვის მთლიანი დავალიანების მიხედვით.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების, მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს ყველაზე უკეთ ასახავს მათი საბალანსო ღირებულება. თუ ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკის დონეს და არა მაქსიმალურ დონეს, რომელიც მომავალში შეიძლება წარმოიშვას ღირებულების შეცვლის შედეგად. ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული კლასის მაქსიმალური საკრედიტო რისკის შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნები.

სესხის გაცემაზე გადაწყვეტილებას ამტკიცებს ან კრედიტის შეფასების ავტომატიზებული სისტემა, ან ბანკის შესაბამისი დონის საკრედიტო კომიტეტი, კრედიტის თანხის, სესხი ტიპისა და კლიენტის მთლიანი რისკის მოცულობის შესაბამისად. ბანკში არსებობს რამდენიმე დონის საკრედიტო კომიტეტი, დაწყებული სერვისცენტრის საკრედიტო კომიტეტით და დასრულებული სათავო ოფისის საკრედიტო კომიტეტით.

იმ შემთხვევაში, თუ სესხები გაიცემა ინტერნეტ და მობილური ბანკინგის არხებით, რამდენადაც შესაძლებელია, კლიენტის შესახებ მოპოვებული ინფორმაციის სიზუსტე და სისწორე მოწმდება ბექ-ოფისის საკრედიტო განყოფილების მიერ. სესხი შემდეგ ფასდება საკრედიტო რეიტინგის ავტომატიზებული სისტემით და ხდება მისი დამტკიცება, უარყოფა ან გადაგზავნა საკრედიტო კომიტეტის პირადად განსახილველად, საჭიროების შემთხვევაში, საკრედიტო გადაწყვეტილებების მიღების მატრიცის შესაბამისად.

საკრედიტო კომიტეტისთვის წარდგენილი ინფორმაციის სიზუსტე და სისწორე არის იმ საკრედიტო ოფიცრის პასუხისმგებლობა, რომელიც ავსებს პირველად განაცხადს განმცხადებლის ბიზნესისა და მისი საკრედიტო რისკების საფუძვლიანი შემოწმების საფუძველზე შეფასების მოდელებისა და განაცხადის მონაცემების გადამოწმების პროცედურების მეშვეობით. საკრედიტო კომიტეტი აფასებს, აკმაყოფილებს თუ არა განაცხადი დადგენილ კრიტერიუმებს (განმცხადებლის საკრედიტო ისტორია, ფინანსური მდგომარეობა, კონკურენტუნარიანობა და სხვა).

სესხზე განაცხადის შემომტანის კრედიტუნარიანობის შემოწმება მისი ბიზნესის მონიტორინგით და, ონლაინ სესხების შემთხვევაში, კლიენტის ინფორმაციის გადამოწმება ბექ-ოფისის საკრედიტო განყოფილების მიერ პოტენციური ფინანსური ზარალების მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით. მონიტორინგი ხდება შესაბამისი საკრედიტო სპეციალისტების მიერ, რომლებიც შედეგებს ხელმძღვანელობას აცნობებენ. შიდა კონტროლი, როგორც დაცვის ფუნქციის მეორე ხაზი, დამატებით ამოწმებს გაცემული სესხების სისწორეს და რეკომენდაციებს აძლევს ხელმძღვანელობას.

საკრედიტო რისკის მართვა და შემცირება აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი თავდებობების მიღებით.

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

გაუფასურების შეფასება

ბანკი გამოითვლის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

დეფოლტის ალბათობა	დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში, თუ სესხის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.
დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება	დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება არის დეფოლტის სამომავლო თარიღისთვის განსაზღვრული დავალიანება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელ ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (დაფარვის გრაფიკის მიხედვით ან არა), სესხის გაცემის ვალდებულებების ფარგლებში კრედიტების მოსალოდნელ ათვისებას და გადაუხდელობა შენატანებზე დარიცხულ პროცენტს.
დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში	დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კრედიტორი მოელის. ჩვეულებრივ, გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების (EAD) პროცენტის სახით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება ან ინდივიდუალურად, ან კოლექტიურად, შესაბამისი ფინანსური აქტივების პორტფელის ხასიათიდან გამომდინარე.

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ბანკი აფასებს, საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2, მე-3 სტადიებად და შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად, როგორც აღწერილია ქვემოთ:

1-ელი სტადია:	სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი სტადია მოიცავს 0-30 დღით ვადაგადაცილებულ სესხებს. იგი ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი გაუმჯობესებულია და მიახლოებულია სესხის გაცემის მომენტისთვის არსებულს და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე სტადიიდან.
მე-2 სტადია:	როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ბანკი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მეორე სტადია მოიცავს 31-90 დღით ვადაგადაცილებულ სესხებს და რესტრუქტურირებულ სესხებს, რომლებიც 90-ზე ნაკლები დღითაა ვადაგადაცილებული (R1). მეორე სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი იმდენად შემცირდა, რომ სესხი აღარ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად და რეკლასიფიცირებულია მესამე სტადიიდან.
მე-3 სტადია:	სესხები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მიიჩნევა. მესამე სტადია მოიცავს 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებულ სესხებს და 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებულ რესტრუქტურირებულ სესხებს (R2). ბანკის ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.
შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული:	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც გაუფასურებულია საწყისი აღიარებისას. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო ამონაგების აღიარება შემდეგ ხდება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.

დეფოლტის განმარტება

ბანკი ფინანსურ ინსტრუმენტს გადაუხდელოდ და, შესაბამისად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსაანგარიშებლად, მე-3 სტადიაზე მყოფად (საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად) მიიჩნევს მაშინ, როდესაც მსესხებელი 90 დღით დაავიანებს ხელშეკრულების თანახმად გადახდას. გარდა ამისა, ბანკი განიხილავს დეფოლტზე მიმანიშნებელ შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ დაწყებულია მსესხებლის გაკოტრების საქმის წარმოება;
- ▶ ბანკმა დაიწყო სასამართლო დავა მსესხებლის წინააღმდეგ;
- ▶ პირობების დარღვევა, თუ ბანკმა არ გადაწყვიტა რომელიმე პირობის დათმობა ან შეცვლა;
- ▶ ნებისმიერი კონკრეტული ინფორმაცია კლიენტის ბიზნესის შესახებ ან კლიენტის საბაზრო გარემოში ცვლილების თაობაზე, რომელიც, სავარაუდოდ, მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას იქონიებს მომავალ ფულად ნაკადებზე.

ბანკი სხვა ბანკების მიმართ არსებულ მოთხოვნებს მიიჩნევს გადაუხდელოდ და იღებს დაუყოვნებლივ ზომებს მაშინ, როდესაც დღის განმავლობაში მოთხოვნილი გადახდები არ იფარება საქმიანობის დახურვის დროისთვის ცალკეული ხელშეკრულებების შესაბამისად.

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

დეფოლტის ალბათობის შეფასების პროცესი

დეფოლტის ალბათობის შეფასება გულისხმობს გარკვეული თარიღისთვის გაკეთებულ პროგნოზებს, რომლებიც მიიღება სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით. დეფოლტის ალბათობის გამოანგარიშების მიზნებისთვის სესხის პორტფელი იყოფა (თითოეული განცალკევებული პროდუქტის სეგმენტის მიხედვით) ვადაგადაცილების პერიოდებად:

- ▶ 1-ელი სტადია - ვადაგადაუცილებელი სესხები;
- ▶ 1-ელი სტადია - 1-30 დღით ვადაგადაცილებული სესხები;
- ▶ მე-2 სტადია - 31-60 დღით ვადაგადაცილებული სესხები;
- ▶ მე-2 სტადია - 61-90 დღით ვადაგადაცილებული სესხები;
- ▶ მე-2 სტადია - 90 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურირებული სესხები (R1);
- ▶ მე-3 სტადია - 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული; გადაუხდელი სესხები;
- ▶ მე-3 სტადია - 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურირებული სესხები (R2).

თუ კონტრაქტი ან კრედიტი გადაინაცვლებს ვადის ერთი სტადიიდან მეორეში, ეს გამოიწვევს შესაბამისი დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას. დეფოლტის ალბათობა გამოითვლება ხუთი წლის საშუალოს გამოყვანით და შემდეგ ხდება დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის პროცენტული მატრიცების გასაშუალოება გასაანალიზებელი პერიოდისთვის.

საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვა

ბანკი საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს იმის შეფასებისას, ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად ხომ არ გაზრდილა მისი საწყისი აღიარების შემდეგ და აგრეთვე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას.

ბანკს გამოვლენილი და დოკუმენტირებული აქვს საკრედიტო რისკის და პორტფელზე საკრედიტო დანაკარგების მთავარი განმარტებული ფაქტორები ისტორიული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე, შეფასებული აქვს მაკროეკონომიკური ცვლადების გავლენა დეფოლტის ალბათობაზე. ანალიზში გამოყენებულია შემდეგი მაკროეკონომიკური ცვლადები:

- ▶ საქართველოს მშპ-ს რეალური ზრდის ტემპი;
- ▶ ინფლაციის ტემპი;
- ▶ სავალუტო კურსები.

ძირითადი მაჩვენებლების პროგნოზირებული ურთიერთდამოკიდებულება და ფინანსური აქტივების სხვადასხვა პორტფელის დეფოლტის და ზარალის დონეები მიიღება ბოლო ხუთი წლის ისტორიული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე. გამოიყენება სეზონის მიერ რეგულარულად გამოქვეყნებული მაკროეკონომიკური ფაქტორები. ამ ანალიზის საფუძველზე, ბანკმა გამოავლინა პორტფელის დეფოლტის ურთიერთქმედება საქართველოს მშპ-ის რეალური ზრდის ტემპზე.

მთავარი ფაქტორები	2025	2026	2027
მშპ-ის ზრდა, %			
ოპტიმისტური (25%-იანი წონა)	7.0%	6.0%	6.0%
საბაზო სცენარი (50%-იანი წონა)	4.9%	5.8%	5.7%
პესიმისტური (25%-იანი წონა)	2.0%	3.0%	5.0%

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს იმ ფინანსური ინსტრუმენტების მთლიან საბალანსო ღირებულებას, რომლებზეც ხდება გაუფასურების გამოთვლა, რომელიც აფასებს როგორც მომხმარებლის უნარს, გაზარდოს დავალიანების მოცულობა დეფოლტის მოახლოებისას, ისე მის პოტენციალს, დავალიანება ვადაზე ადრე დაფაროს. პირველი სტადიის სესხის შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად, ბანკი აფასებს დეფოლტის მოვლენების დადგომის შესაძლებლობას 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის ვადაში – 12 თვის განმავლობაში. მეორე და მესამე სტადიების, ასევე შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების შეფასება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის ვადის განმავლობაში დამდგარი დეფოლტის მოვლენების გათვალისწინებით.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში

საკრედიტო რისკის შეფასება ეფუძნება დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის სტანდარტიზებული შეფასების სტრუქტურას, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის კონკრეტულ განაკვეთს. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის ეს მაჩვენებლები ითვალისწინებს დეფოლტის მომენტისთვის მოსალოდნელ დაუფარავ დავალიანებას და მას ადარებს იმ თანხას, რომლის ამოღებაც მოსალოდნელია.

ბანკი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს ყოფს უფრო მომცრო, ერთგვაროვან პორტფელებად იმ ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით, რომლებიც აქტუალურია სამომავლო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად. გამოყენებული მონაცემები მოიცავს წარსულში განცდილი ზარალის მონაცემებს და გარიგების უფრო მეტ მახასიათებელს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, ვადა), ასევე მსესხებლის მახასიათებლებს.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში გამოითვლება ხუთი წლის განმავლობაში დეფოლტების და შესაბამისი დავალიანებების ამოღების ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით. დავალიანების ამოღების ისტორიული პროცენტული მაჩვენებლები წარმოადგენს ექვეტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ბანკი მუდმივად ახდენს ყველა მისი აქტივის მონიტორინგს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გათვალისწინებით. იმის განსასაზღვრად, ინსტრუმენტი ან ინსტრუმენტთა პორტფელი 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ექვემდებარება, თუ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ბანკი აფასებს ჰქონდა თუ არა ადგილი მნიშვნელოვან ზრდას საკრედიტო რისკში საწყისი აღიარების შემდეგ.

იმის შესაფასებლად, ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად ხომ არ გაიზარდა საწყისი აღიარების შემდეგ, ბანკი საანგარიშგებო თარიღისთვის ფინანსურ ინსტრუმენტზე მისი დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის რისკს ადარებს დეფოლტის დადგომის რისკს, რომელიც მოსალოდნელი იყო დარჩენილი ვადის განმავლობაში არსებული საანგარიშგებო თარიღისთვის ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარებისას. ამ შეფასებისას ბანკი მხედველობაში იღებს როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ ინფორმაციას, რომელიც არის გონივრული და დასაბუთებადი, წარსულში მიღებული გამოცდილებისა და საპროგნოზო ინფორმაციის ჩათვლით, რომელიც ხელმისაწვდომია ზედმეტი ხარჯისა და ძალისხმევების გარეშე, და ეყრდნობა ბანკის გამოცდილებას, ექსპერტების საკრედიტო შეფასებებს, პროგნოზების ჩათვლით. თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ბანკი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაიზარდა.

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკმა შეიძლება ასევე საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა გამოავლინოს სესხის მოდიფიცირების შემდეგ. მსესხებლის ფინანსური სიმძნელებით და გადახდისუნარიანობით გამოწვეული მოდიფიცირება მნიშვნელოვნად ზრდის საკრედიტო რისკს. კომერციული მიზნით განხორციელებული სხვა მოდიფიცირებები (მათ შორის სესხის ნაწილობრივ წინასწარ დაფარვა ან გადახდის თარიღის შეცვლა) ჩვეულებრივ, არ განაპირობებს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

კლიენტებზე გაცემული სესხები	მთლიანი საერთო საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2024 წ.	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული
ვადაგადაუცილებელი	2,429,326	2,424,771	3,791	724	40
1-30 ვადაგადაცილებული დღე	12,070	10,965	1,037	68	–
31-60 ვადაგადაცილებული დღე	6,093	–	5,943	150	–
61-90 დღით ვადაგადაცილებული	4,993	–	4,165	828	–
90 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურირებული სესხები (R1)	73,907	–	71,457	2,427	23
90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული სესხები; გადაუხდელი სესხები	12,439	–	–	12,437	2
90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურირებული სესხები (R2)	3,741	–	–	3,741	–
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სულ	2,542,569	2,435,736	86,393	20,375	65

ბანკმა გადაწყვიტა, რომ ამ სესხების საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარა მათ მთლიანი ვადაზე.

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

კლიენტებზე გაცემული სესხები	მთლიანი საერთო საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2023 წ.	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული
ვადაგადაუცილებელი	1,932,525	1,924,945	5,768	1,643	169
1-30 ვადაგადაცილებული დღე	6,950	6,288	566	93	3
31-60 ვადაგადაცილებული დღე	5,016	–	4,773	243	–
61-90 დღით ვადაგადაცილებული	2,764	–	2,455	309	–
90 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურირებული სესხები (R1)	64,744	–	60,555	4,170	19
90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული სესხები;					
გადაუხდელი სესხები	8,452	–	–	8,452	–
90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურირებული სესხები (R2)	4,650	–	–	4,650	–
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სულ	2,025,101	1,931,233	74,117	19,560	191

ფინანსური რისკი

ბანკს აქვს სხვადასხვა ტიპის ფინანსური რისკები: ლიკვიდურობის რისკი და საბაზრო რისკი, მათ შორის სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

აღნიშნული რისკები კონტროლდება და იმართება უწყვეტ რეჟიმში.

ფინანსური რისკები ფასდება და კონტროლდება ფინანსური და საბაზრო რისკის ჯგუფის მიერ, რომელიც ანგარიშვალდებულია რისკებზე გადაწყვეტილების მიმღებ მთავარ ორგანოსთან - აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტთან.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. აღნიშნული რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობამ მოახდინა დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირება, მომხმარებელთა ანაზღაურებისა და ფულადი სახსრების გარდა, რომელიც მოიცავს გრძელვადიან დაფინანსებას საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან და სესხებს ადგილობრივი ბანკებისგან, რომლებიც უზრუნველყოფენ თანხების დროულად მიწოდებას მოთხოვნისთანავე. ოვერდრაფტები ადგილობრივი ბანკებიდან ასევე ხელმისაწვდომია გადაუდებელი ლიკვიდურობის საჭიროებების შემთხვევაში.

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის მართვა აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის უმნიშვნელოვანესი ნაწილია. მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შემოდინება და გადინება ექვემდებარება მუდმივ მონიტორინგს. მოკლევადიანი ლიკვიდურობის გეგმა მუშავდება ყოველი თვის დასაწყისში. გეგმა მოიცავს ლიკვიდურობის ყოველკვირეულ დაგეგმვას მომდევნო თვის პერიოდისთვის და დეტალურ გეგმას შემდეგი ორი თვის პერიოდისთვის, ასევე პროგნოზებს მომდევნო თორმეტი თვისთვის, რომელთა განახლება ყოველთვიურად ხდება.

გადაწყვეტილებები დაფინანსების შესახებ მიიღება აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის რეგულარულ შეხვედრებზე, რომლებიც იმართება სულ მცირე ყოველთვიურად ან უფრო ხშირად, საჭიროების შემთხვევაში.

ლიკვიდურობის პოზიცია და ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელსაც მარეგულირებელი ითხოვს, ყოველდღიურად ფასდება და კონტროლდება ფინანსური და საბაზრო რისკის ჯგუფის მიერ.

ამასთან, ბანკის სახაზინო დეპარტამენტი ახორციელებს ყოველდღიურ მონიტორინგს ლიკვიდურობის მდგომარეობაზე და უზრუნველყოფს, რომ შესაბამისი ლიკვიდურობის მდგომარეობა შენარჩუნდეს შიდა ლიმიტების შესაბამისად, რომლებიც ემყარება ისტორიულ მონაცემებს და ითვალისწინებს შესაბამის შიდა და გარე ფაქტორებს, როგორც არის დაფინანსების ღირებულება და თანხების გაცემის სეზონურობა. ამგვარად, ხაზინას შეუძლია ეფექტურად გამოყოს თანხები ფილიალებისთვის და სხვადასხვა საოპერაციო საჭიროებისთვის.

ჭარბი ნაღდი ფულის თავიდან აცილების მიზნით, ხელმძღვანელობა ადგენს ნაღდი ფულის მაქსიმალურ დონეებს. დაშვებულ ზღვარს ზემოთ თანხები განთავსდება ყველაზე მაღალი რეიტინგის მქონე ადგილობრივ და საერთაშორისო ბანკებში. ყველა ბანკისთვის რისკის მაქსიმალურ მოცულობას განსაზღვრავს და წამოაყენებს დირექტორთა საბჭო და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო.

ლიკვიდურობის პოზიციას ბანკი აფასებს და მართავს სებ-ის მიერ დადგენილი გარკვეული ლიკვიდურობის კოეფიციენტების საფუძველზე. ამ მოთხოვნის თანახმად, ბანკებმა უნდა იქონიონ ლიკვიდური აქტივები, რომელთა გამოყენებასაც შეძლებენ თავიანთი ლიკვიდურობის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად მომდევნო 30 კალენდარული დღის განმავლობაში. 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ლიკვიდურობის კოეფიციენტები იყო:

	2024	2023
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი უცხოურ ვალუტაში (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	157%	190%
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი ეროვნულ ვალუტაში (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	120%	142%
სულ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	138%	166%

ბანკი ვალდებულია, რომ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი შეინარჩუნონ მინიმუმ 100%-ის, 75%-ისა და 100%-ის დონეზე უცხოურ ვალუტაში, ეროვნულ ვალუტაში, და ჯამში, შესაბამისად.

ბანკი ექვემდებარება წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის მინიმალურ მოთხოვნას, რომელიც სებმა შემოიღო საქართველოში მოქმედი კომერციული ბანკებისთვის, რომელიც უნდა იყოს, სულ მცირე, 100%. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი 123% იყო (2023 წ.: 117%).

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)**

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ფულადი შემოდინებების და ვალდებულებების მიხედვით:

	მოთხოვ- ნამდე და 1 თვემდე ვადით	1 თვეზე მეტი და 1 წელზე ნაკლები ვადით	1 წელზე მეტი და 5 წელზე ნაკლები ვადით	5 წელზე მეტი ვადით	სულ მოთხოვნი შემოდინება/ გადინება
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	333,651	–	–	–	333,651
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	54,119	–	–	54,119
მოთხოვნილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ანგარიშსწორება	267,532	–	–	–	267,532
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	129,710	1,171,839	1,694,241	456,847	3,452,637
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	952	39,425	22,752	–	63,129
სხვა ფინანსური აქტივები	16,935	3,641	1,814	302	22,692
ფინანსური აქტივები, სულ	748,780	1,269,024	1,718,807	457,149	4,193,760
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	81,448	458,661	927,807	6,690	1,474,606
მოთხოვნილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ანგარიშსწორება	269,556	–	–	–	269,556
მომხმარებელთა ანგარიშები	532,536	524,453	213,977	528	1,271,494
სხვა ვალდებულებები	35,704	7,990	–	–	43,694
საიჯარო ვალდებულებები	820	9,541	19,049	–	29,410
სუბორდინირებული ვალი	1,625	27,082	133,960	57,114	219,781
სულ ფინანსური ვალდებულებები	921,689	1,027,727	1,294,793	64,332	3,308,541
გამოუთხოვარი პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	27,625	–	–	–	27,625
ვადიანობის გეპი	(200,534)	241,297	424,014	392,817	857,594
მიმდინარე და შემნახველი ანგარიშების სტაბილური ნაწილის რეკლასიფიკაცია	(250,729)	38,830	211,899	–	–
ვადიანობის გეპი სტაბილური დაფინანსების გათვალისწინებით	50,195	202,467	212,115	392,817	857,594

2024 წლისა და 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს ჰქონდა უარყოფითი ვადიანობის გეპი, რაც უკავშირდება მიმდინარე და შემნახველი ანგარიშების კონცენტრაციას „მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები ვადის“ კატეგორიაში, მათი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვის ვადის მიხედვით. ამ წყაროების ფაქტობრივი ქცევა განსხვავებულია და ბანკი იყენებს ვადიანობის გეპს, რომელიც დაკორექტირებულია ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით სტაბილური დაფინანსების მიხედვით. მიუხედავად იმისა, რომ მიმდინარე და შემნახველი ანგარიშების არსებითი ნაწილი ხელშეკრულების მიხედვით მოთხოვნამდეა, ამ ანაზღაურების დივერსიფიკაცია რაოდენობისა და მენაზრების ტიპის მიხედვით, და ბანკის ისტორიული გამოცდილება იმაზე მეტყველებს, რომ მომხმარებელთა ეს ანგარიშები ბანკისთვის გრძელვადიანი და სტაბილური დაფინანსების წყაროა. ბანკის ვადიანობის გეპი, სტაბილური დაფინანსების გათვალისწინებით, მოიცავს თავისი მიმდინარე და შემნახველი ანგარიშების სავარაუდო და არა სახელშეკრულებო ვადებს. სტაბილური დაფინანსების შესახებ დაშვებებს (რომელიც მნიშვნელოვანწილად განისაზღვრა ხელმძღვანელობის მხრიდან განსჯის საფუძველზე) მომხმარებლების სხვადასხვა კატეგორიებისთვის, ანაზღაურების ვალუტის, კონცენტრაციის (კატეგორიის წილი ანაზღაურების მთლიან პორტფელში), მომხმარებლის ტიპის და სხვა რელევანტური ფაქტორების მიხედვით.

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)**

ცხრილში მოცემულია ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ვალდებულებების მიხედვით:

	მოთხოვ- ნამდე და 1 თვემდე ვადით	1 თვეზე მეტი და 1 წელზე ნაკლები ვადით	1 წელზე მეტი და 5 წელზე ნაკლები ვადით	5 წელზე მეტი ვადით	სულ მოთხოვნი შემოძინება/ გადინება
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	273,068	–	–	–	273,068
მოთხოვნი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ანგარიშსწორება	–	47,938	–	–	47,938
მომხმარებელთა ანგარიშსწორება	238,025	–	–	–	238,025
მოთხოვნილი ვალდებულებები	112,680	1,012,773	1,238,923	323,003	2,687,379
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	89	30,429	25,343	–	55,861
სხვა ფინანსური აქტივები	18,708	3,082	1,411	235	23,436
ფინანსური აქტივები, სულ	642,570	1,094,222	1,265,677	323,238	3,325,707
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	59,300	527,873	705,174	3,539	1,295,886
მოთხოვნი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ანგარიშსწორება	236,920	–	–	–	236,920
მომხმარებელთა ანგარიშები	382,515	416,638	83,075	441	882,669
სხვა ვალდებულებები	39,062	9,536	–	–	48,598
საიჯარო ვალდებულებები	717	7,690	17,904	–	26,311
სუბორდინირებული ვალი	1,624	15,023	122,766	52,773	192,186
სულ ფინანსური ვალდებულებები	720,138	976,760	928,919	56,753	2,682,570
გამოუთხოვარი პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	26,231	–	–	–	26,231
ვადიანობის გეპი	(103,799)	117,462	336,758	266,485	616,906
მიმდინარე და შემნახველი ანგარიშების სტაბილური ნაწილის რეკლასიფიკაცია	(208,557)	32,299	176,258	–	–
ვადიანობის გეპი სტაბილური დაფინანსების გათვალისწინებით	104,758	85,163	160,500	266,485	616,906

სავალუტო რისკი

სავალუტო აქტივებისა და ვალდებულებების თანხვედრა ბანკის წმინდა ღია სავალუტო პოზიციის მონიტორინგის უმთავრესი მეთოდია. ქვედა ცხრილში რაოდენობრივად არის გამოხატული ბანკის წმინდა ღია სავალუტო პოზიცია, როგორც რისკის მართვის მიზნით უცხოურ ვალუტაში ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტით შემცირებული სხვაობა სავალუტო აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის. სხვაობა (გეპი) ნებისმიერ ვალუტაში, გარდა ადგილობრივი ვალუტისა, წარმოადგენს პოტენციურ რისკს. უარყოფითი სავალუტო გეპი წარმოადგენს რისკს უცხოური ვალუტის გამყარებასთან, ხოლო დადებითი გეპი წარმოადგენს რისკს უცხოური ვალუტის გაუფასურებასთან მიმართებით. დირექტორთა საბჭო აწესებს სავალუტო პოზიციების რისკს სეზონისა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში.

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)**სავალუტო რისკი (გაგრძელება)**

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით:

	2024			2023		
	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა
			უცხოური ვალუტა			უცხოური ვალუტა
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	54,624	84,443	787	47,991	70,974	598
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	27,246	26,873	–	21,998	25,940	–
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	176,655	85,942	–	111,249	96,184	–
სხვა ფულადი აქტივები	1,647	1,634	–	4,409	2,244	13
სულ აქტივები	260,172	198,892	787	185,647	195,342	611
სესხები და ნასესხები სახსრები	(73,367)	(247,732)	–	(57,987)	(264,867)	–
მომხმარებელთა ანგარიშები	(292,699)	(102,303)	(651)	(212,100)	(60,260)	(547)
საიჯარო ვალდებულებები	(5,778)	–	–	(7,130)	–	–
სხვა ფულადი ვალდებულებები	(2,572)	(1,874)	–	(4,334)	(2,529)	(5)
სულ ვალდებულებები	(374,416)	(351,909)	(651)	(281,551)	(327,656)	(552)
რისკის მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ეფექტი	113,675	153,857	–	93,379	133,293	–
წმინდა პოზიცია რისკის მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გათვალისწინებით	(569)	840	136	(2,525)	979	59

სავალუტო კურსის მერძნობელობის ანალიზი

ლარის გაუფასურება, როგორც ქვემოთ არის აღნიშნული, უცხოური ვალუტის მიმართ 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზრდიდა (შეამცირებდა) კაპიტალსა და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ მოცემული ოდენობებით. ანალიზი წარმოდგენილია გადასახადის გათვალისწინებით და ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც ბანკის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები მუდმივი რჩება.

	2024	2023
უცხოური ვალუტის 20%-ით გამყარება ლართან მიმართებით	81	(297)
უცხოური ვალუტის 20%-ით გაუფასურება ლართან მიმართებით	(81)	297

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს სამომავლო ფულად ნაკადებზე. ბანკი კლიენტებზე სესხებს გასცემს ძირითადად ფიქსირებული განაკვეთებით, ხოლო სესხები, რომლებიც გაიცემა ცვალებადი განაკვეთით, მიზნულია სეზონური რეფინანსირების განაკვეთზე და თბილისის სამთვლიან ბანკთაშორის განაკვეთზე. ბანკის ნასესხები სახსრების ნაწილს აქვს თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე (TIBR) და უზრუნველყოფილი ერთდღიანი დაფინანსების განაკვეთზე (SOFR) მიზნული ცვლადი განაკვეთები. სესხის განაკვეთის ცვლილება შესაძლებელია სესხის განახლების შემთხვევაში. შესაბამისად, ბანკის მიზანია მოიპოვოს დაფინანსება სასურველი ფიქსირებული განაკვეთით, რათა შეამციროს ფასის გადახედვის რისკი დამფინანსებლის მხრიდან. ხელმძღვანელობა აკონტროლებს ვადიანობის გეგმ პოლიტიკის აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის, ასევე ახორციელებს მონიტორინგს მარჟაზე სასესხო პორტფელის ფაქტობრივ საპროცენტო განაკვეთსა და დაფინანსების შეწონილ ღირებულებას შორის. ბანკი მუდმივად მუშაობს კონკურენტუნარიანი გარემოს შესაბამისი საპროცენტო განაკვეთის დაწესებაზე და დაფინანსების პირობების შესახებ მოლაპარაკებებს აწარმოებს ინვესტორებთან.

მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის ნაგარაუდები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე ერთი წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 31 დეკემბრისთვის ფლობილ ცვლადი განაკვეთის მქონე ფინანსურ ვალდებულებებს:

ვალუტა	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა	
	2024 წ.	2023 წ.
ლარი (+1%/-1%)	6,425 / (6,425)	5,866 / (5,866)
აშშ დოლარი (+1%/-1%)	148 / (148)	123 / (123)

ცხრილში მოცემული აქტივები და ვალდებულებები, რომლებსაც აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, განაწილებულია ხელშეკრულების მიხედვით მათი დაფარვის ან გადაფასების უადრესი თარიღების მიხედვით:

	მოთხოვ- ნადე და 1 თვემდე ვადით	1 თვეზე მეტი და 1 წელზე ნაკლები ვადით	1 წელზე მეტი და 5 წელზე ნაკლები ვადით	5 წელზე მეტი ვადით	საბალანსო ღირებულება
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	333,651	–	–	–	333,651
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	54,119	–	–	54,119
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	197,766	1,466,622	690,444	135,052	2,489,884
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	799	37,777	18,946	–	57,522
მთლიანი პროცენტული აქტივები	532,216	1,558,518	709,390	135,052	2,935,176

ბანკებიდან და სხვა ფინანსური

დაწესებულებებიდან აღებული სესხები და

სუბორდინირებული სესხი

მომხმარებელთა ანგარიშები

საიჯარო ვალდებულებები

მთლიანი პროცენტული ვალდებულებები

საპროცენტო განაკვეთის ვადიანობის გეპი

224,566	1,041,060	106,705	23,533	1,395,864
551,013	492,538	166,929	432	1,210,912
584	6,518	16,240	–	23,342
776,163	1,540,116	289,874	23,965	2,630,118
(243,947)	18,402	419,516	111,087	305,058

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საპროცენტო განაკვეთის რისკი (გაგრძელება)**

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია საპროცენტო განაკვეთის რისკის მქონე აქტივები და ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვ- ნადე და 1 თვემდე ვადით	1 თვეზე მეტი და 1 წელზე ნაკლები ვადით	1 წელზე მეტი და 5 წელზე ნაკლები ვადით	5 წელზე მეტი ვადით	საბალანსო ლირებულება
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	273,068	–	–	–	273,068
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	47,938	–	–	47,938
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ავანსები	200,367	1,320,274	377,304	83,626	1,981,571
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	955	28,988	18,946	–	48,889
მთლიანი პროცენტიანი აქტივები	474,390	1,397,200	396,250	83,626	2,351,466
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან აღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი	204,924	553,123	422,324	50,940	1,231,311
მომხმარებელთა ანგარიშები	392,102	386,833	74,632	354	853,921
საიჯარო ვალდებულებები	504	5,680	15,083	–	21,267
მთლიანი პროცენტიანი ვალდებულებები	597,530	945,636	512,039	51,294	2,106,499
საპროცენტო განაკვეთის ვადიანობის გეპი	(123,140)	451,564	(115,789)	32,332	244,967

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთების აცდენების (გეპის) ანალიზის საფუძველზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად დამატებით ხდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგი. წმინდა მოგების ან ზარალის განაკვეთების მერყეობის მიმართ მგრძნობელობის (გადაფასების რისკი) ანალიზი, 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მრუდისა და პოზიციების 100 საბაზისო პუნქტით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარზე დაყრდნობით, ასეთია:

	2024	2023
	მოგება (ზარალი)	მოგება (ზარალი)
პარალელური კლება 100 საბაზისო პუნქტით	3,558	(3,284)
პარალელური მატება 100 საბაზისო პუნქტით	(3,558)	3,284

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. დანერგილია კონტროლის მექანიზმები, რომ უზრუნველყოს მოვალეობების ეფექტურად გადანაწილება, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესები, შიდა აუდიტის გამოყენების ჩათვლით. ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის კანონმდებლობასთან შესაბამისობას აკონტროლებს ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის სპეციალური განყოფილება.

საგადასახადო კანონმდებლობასთან შესაბამისობაზე მონიტორინგს ახორციელებს საგადასახადო კანონმდებლობასთან შესაბამისობის განყოფილება.

ბანკს აქვს საოპერაციო რისკის მართვის კომიტეტი, რომელიც ივრიბება მინიმუმ კვარტალურად და ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე. საოპერაციო რისკის განყოფილება ანგარიშვალდებულია საოპერაციო რისკის კომიტეტის წინაშე და მუშაობს საოპერაციო რისკის აპეტიტზე და მთავარი რისკების ინდიკატორებზე (KRI), საოპერაციო რისკის ტიპების კლასიფიკაციაზე, ბიზნესპროცესის განსაზღვრასა და დაგეგმვაზე, საოპერაციო რისკის შეფასების ხერხებსა და მეთოდებზე, ასევე საოპერაციო რისკის მონიტორინგზე, ანგარიშგებასა და შემცირებაზე ბანკის მასშტაბით.

30. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პროცედურა

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია იმ ფასთან მიახლოება, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. მაგრამ განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს აღქმული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების გადაცემით.

ბანკის ფინანსური განყოფილება განსაზღვრავს კომპანიის აქტივების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების, სამართლიანი ღირებულების შეფასების პოლიტიკას და პროცედურებს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება იანგარიშება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ეყრდნობა ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს და დისკონტირების განაკვეთებს საანგარიშგებო თარიღისთვის.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ აქვს სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია შეფასების იმ მეთოდებით, რომლებიც იყენებენ მნიშვნელოვან არაემპირიულ მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ქვედა ცხრილში გაანალიზებულია ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეების მიხედვით, რომლებზეც განაწილებულია სამართლიანი ღირებულების შეფასება:

	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:		სულ სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
	მნიშვნე- ლოვანი ემპირიული მონაცემები (დონე 2)	მნიშვნე- ლოვანი არაემპირიული მონაცემები (დონე 3)		
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები				
წარმოებული ფინანსური აქტივები				
სავალუტო სვოპები	567		567	567
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები				
სავალუტო სვოპები	1,572		1,572	1,572
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	54,119		54,119	54,119
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		2,467,064	2,467,064	2,489,884
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	57,522		57,522	57,522
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან აღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი	1,389,570		1,389,570	1,395,864
მომხმარებელთა ანგარიშები	1,214,668		1,214,668	1,210,912
საიჯარო ვალდებულებები	23,342		23,342	23,342

30. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	მნიშვნე- ლოვანი ემპირიული მონაცემები (დონე 2)	მნიშვნე- ლოვანი არაემპირიული მონაცემები (დონე 3)	სულ სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები წარმოებული ფინანსური აქტივები				
სავალუტო სვოპები	1,688	–	1,688	1,688
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	47,938	–	47,938	47,938
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	–	1,971,140	1,971,140	1,981,571
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	48,889	–	48,889	48,889
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან აღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი	1,224,624	–	1,224,624	1,231,311
მომხმარებელთა ანგარიშები	828,802	–	828,802	853,921
საიჯარო ვალდებულებები	21,267	–	21,267	21,267

შეფასების მეთოდები და დაშვებები

ქვემოთ აღწერილია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად გამოყენებული მეთოდოლოგია და დაშვებები.

აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება ხანმოკლე ვადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), ასევე ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულება სავარაუდოდ უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

წარმოებული ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს სავალუტო სვოპებს და სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდებია მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

არაკოტირებული სავალუტო ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებული მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

	2024		2023	
	გარიგების ღირებულება	ნაშთი	გარიგების ღირებულება	ნაშთი
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება				
აქტივები				
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	–	156	–	195
ვალდებულებები				
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები, სუბორდინირებული სესხის გარდა	–	81,466	–	125,110
სუბორდინირებული ვალი	–	35,821	–	35,920
მომხმარებელთა ანგარიშები	–	3,775	–	3,263
მიმდინარე ანგარიშები და ანაზღაურებები მეკავშირე საწარმოში	–	101	–	–
მოგება ან ზარალი				
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები – საპროცენტო შემოსავალი	16	–	1	–
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები, სუბორდინირებული სესხის გარდა – საპროცენტო ხარჯი	11,714	–	12,968	–
სუბორდინირებული ვალი – საპროცენტო ხარჯი	5,367	–	5,367	–
მომხმარებლის ანგარიში – საპროცენტო ხარჯი	80	–	70	–
სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	959	–	1,044	–

ბანკებისგან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებული სესხები, სუბორდინირებული ვალი და მათთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი წარმოადგენს ოპერაციებს ბანკზე მნიშვნელოვანი გავლენის მქონე აქციონერებთან. ამასთან, სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები წარმოადგენს საკონტროლო პაკეტის მფლობელების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ღირებულებას. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხების დაფარვის ვადა 2025 წლის აპრილიდან 2028 წლის ივლისამდე მერყეობს. აღნიშნული სესხები გამოხატულია ევროსა და ლარში და ერიცხება 3.90%-დან 16.50%-მდე საპროცენტო განაკვეთი. მომხმარებელთა ანგარიშები და სესხები მიკუთვნებულია უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხების დაფარვის ვადა 2024 წლის ივნისიდან 2028 წლის ივლისამდე მერყეობს. აღნიშნული სესხები გამოხატულია აშშ დოლარსა და ლარში და ერიცხება 3.90%-დან 16.50%-მდე საპროცენტო განაკვეთი.

31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)**ოპერაციები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან**

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დასაქმებულის კომპენსაციაში შემავალი სრული ანაზღაურება, რომელიც გამოხატულია მოკლევადიანი სარგებლის და აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯების სახით:

	2024	2023
დირექტორთა საბჭოს წევრები	8,738	7,646

2024 წელს ბანკმა დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გასცა აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ჯილდოები ფულადი სახსრებით ანგარიშსწორებით. აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯი 2024 წლისთვის იყო 3,067 ლარი (2023 წ.: 2,216 ლარი), ხოლო მასთან დაკავშირებულმა ვალდებულებამ 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგინა 1,747 ლარი (2023 წ.: 1,345 ლარი).

32. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას თავის ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბანკის ზედამხედველობისთვის დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

2024 წლის და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი აკმაყოფილებდა კაპიტალთან დაკავშირებულ ყველა გარე მოთხოვნას.

ბანკის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ბანკის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

საზედამხედველო კაპიტალი შედგება პირველადი კაპიტალისაგან, რომელიც, შედგება აქციებისაგან, სარეზერვო ფონდისა და გაუნაწილებელი მოგებისაგან, მიმდინარე წლის მოგების/ზარალის ჩათვლით, მინუს ბანკის სააქციო კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან გადატანილი თანხა და არამატერიალური აქტივები. ფასს-ის მიხედვით მიღებული თანხები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად. საზედამხედველო კაპიტალის მეორე კომპონენტი არის მეორადი კაპიტალი, რომელიც მოიცავს სუბორდინირებულ გრძელვადიან სესხს.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი ბაზელ II/III-ის მიხედვით

2017 წლის 18 დეკემბერს, სებ-მა გამოსცა და დაამტკიცა ცვლილებები კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ რეგულაციაში (გადაწყვეტილება #100/04), რომლითაც გადაიხედა მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, რათა მოიცვას პილარ I-ის მოდელი და განსაზღვროს კაპიტალის კონსერვაციის, სისტემური რისკისა და კონტრაციკლური ბუფერები (პილარ I-ის ბუფერები).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთო პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და სრული კაპიტალის კოეფიციენტები განისაზღვრებოდა 4.50%-ით, 6.00%-ითა და 8.00%-ით, შესაბამისი თანმიმდევრობით, რომლებზეც დამატებით ბანკი ვალდებული იყო შეენარჩუნებინა პილარ I-ის ბუფერები და პილარ II-ის მოთხოვნები.

32. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (გაგრძელება)

კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერის განაკვეთი 2.50%-ით, ხოლო კონტრაციკლური ბუფერის - 0.00%-ით განისაზღვრა. პილარ I-ის ბუფერებში ცვლილებების შეტანა სებ-ის უფლებამოსილებაა.

2017 წლის 18 დეკემბერს, პილარ I-ის ბუფერებზე დამატებით, სებ-მა ასევე გამოსცა და დამტკიცა პილარ II-ის მოთხოვნები. პილარ II-ის მოთხოვნები მოიცავს შემდეგ კაპიტალის ბუფერებს: არაჰეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერი (CICR), წმინდა GRAPE (რისკების შეფასების საერთო პროგრამა) ბუფერი, საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი და წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი.

2023 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს საბანკო სექტორი ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებზე (ფასს) გადავიდა მარეგულირებლისთვის ანგარიშგების მიზნით. კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩო განახლდა და მასში შევიდა საკრედიტო რისკის კორექტირების (CRA) ბუფერი და მისი გამოთვლის პროცედურა დაემატა პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკებისათვის კაპიტალის ბუფერების განსაზღვრის წესს. საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერის დადგენის მიზანი არის აქტივების არასაკმარისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით გამოწვეული საკრედიტო რისკის შემცირება და ადეკვატური კაპიტალის ბუფერის განსაზღვრა.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბაზელ II/III-ის სრული მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკს ევალებოდა მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის, ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტისა და პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის შენარჩუნება 15.59%-ის, 10.71%-ისა და 12.81%-ის ოდენობით, შესაბამისად (2023 წ.: 15.30%, 10.43%, 12.52%).

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკი აკმაყოფილებდა კაპიტალის ადეკვატურობის ამ კოეფიციენტებს. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები იყო:

	2024	2023
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	347,648	282,252
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	–	–
პირველადი კაპიტალი	347,648	282,252
მეორადი კაპიტალი	100,977	94,581
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	448,625	376,833
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	2,616,820	2,144,984
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	13.29%	13.16%
სულ პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	13.29%	13.16%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	17.14%	17.57%

33. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2025 წლის მარტში ბანკმა წილობრივი მონაწილეობა მეკავშირე საწარმოში – შპს „ქიფზ.მი“ 36%-დან 49%-მდე გაზარდა. 2025 წლის 31 მარტს Gojo & Company, Inc.-მა გამოაცხადა Triodos Investment Management-თან წილის ნასყიდობის ხელშეკრულების ხელმოწერის შესახებ, სს „კრედიო ბანკში“ დამატებით 16.6%-იანი წილის შეძენის თაობაზე, რის შედეგადაც მისმა წილობრივმა მონაწილეობამ 33.4% შეადგინა, რომელიც ექვემდებარება წილის ნასყიდობის ხელშეკრულების გაფორმების დასრულებას.